

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalce
 Direktor: Rudi Janžuba — Glavni in odgovorni urednik:
 Sergej Vošnjak — Za tisk odgovarja Franc Plevel — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-528
 — Uprava Ljubljana, Tomšičeva ul. 5, telefon 23-522 do 23-526
 — Oglasi oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-496, za ljubljanske naročnike 29 163, za zunanje 21-832 — Pošta predal 29 — Tek. r. 60-KB-5-Z-357 — Mesečna naročnina 200 dinarjev

Poročevallec

Popoldansko in zaključno zasedanje zvezne ljudske skupščine Zunanjepolitični ekspozite tovariša Koče Popovića

Beograd, 11. nov. (Tanjug) V zvezni ljudski skupščini je imel danes državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović naslednji zunanjepolitični ekspozite: Tovariš predsednik, tovariši ljudski poslanci!

V svojem ekspoziteju nimam namena dati nadrobne pregleda in razčlenbe naše zunanjepolitične dejavnosti v dveh letih. Tako poročilo bo, kot ponavadi, podal zvezni izvršni svet tej skupščini na koncu leta. Tu bi želel opozoriti samo na nekatere politične dogodke, ki so imeli v tem letu pomembno vlogo pri popuščanju napetosti in sveto, in se dotakniti razvoja in odnosa naše države z zunanjim svetom v tem obdobju.

Politika »hladne vojne«, ki je bila po drugi svetovni vojni značilna za mednarodne odnose, je doživela v letu 1955 resne spremembe. Ženevski duh, kot izraz splošne težnje po miru, je dobil državljansko pravico v zunanji politiki vseh držav na svetu. Danes morajo s tem računati vsi državniki, ki ne žele, da bi bila njihova politika osamljena in ne bi doživela neuspeha.

Koča Popović je nato govoril o čimrejšji, ki so dali močno spodbudo nadaljnjemu ugodnemu razvoju mednarodnih odnošajev. »Prepričani smo«, je nadaljeval, »da se konstruktivna usmerjenost, ki jo imenujemo »ženevski duh«, ne bo dala izgnati s svetovne po-

zornice. Svetovno javno mnenje prihaja vsak dan bolj in bolj do prepričanja, da so vojne kot sredstvo za reševanje mednarodnih problemov zločin proti človeštvu, ki ni več dovoljen, da je treba zato vsa neresena vprašanja na svetu reševati z miroljubnimi sredstvi, z dogovori in kompromisi, in da obvladovanje nuklearne energije ustvarja pogoje in daje podlago za doseg trajnega mira in splošne blaginje.

Jugoslavija je v zadnjih dveh letih dosledno izvajala politiko aktivne koeksistence in se trudila kar največ je mogla za popuščanje mednarodne napetosti. Sporna vprašanja predvsem s sosedi, rešuje s pogajanjem in sporazumi.

še ostala vprašanja v mednarodnih odnošajih. Očitno je, da je prišlo na podlagi doseženega ravnovesja sil v Evropi in na svetu do resničnega zblizanja stališč v več vprašanjih. Po dosežanju poteku te konference bi lahko upravičeno pričakovali otipljiv napredek v stikih med Vzhodom in Zahodom in v vprašanju razorožitve in varnosti.

Ne glede na številne težave in na to, kakšni bodo končni sklepi, je bil le dosežen napredek. Razgovori so bili odkritosrčni in konstruktivni in o vseh vprašanjih, razen nemškega, so se stališča zblizala. In to je glavno: boljša perspektiva za sporazum. Podrobnejše Koča Popović ženevske konference ni hotel obravnavati, ker se ni končala. Dejal pa je, da bi tudi najskromnejše soglasje in le delni rezultati izboljšali položaj in ustvarili pogoje za sodelovanje in rešitev ostalih vprašanj.

Obe ženevski konferenci sta potrdili naše mnenje, da je vsa vprašanja treba reševati s pogajanjem in konstruktivnim sodelovanjem, ne pa s »stališča moči«.

Rešitev posameznih važnih vprašanj in svetovni mir ni samo stvar velikih sil, temveč zahteva tudi aktivno sodelovanje velikih in malih držav.

Zasedanje zvezne ljudske skupščine

Odnosi s Sovjetsko zvezo

Doseženi so bili pomembni uspehi. Odnosi so se lenos zelo popravili in podana je podlaga za miroljubno, enakopravno, konstruktivno in prijateljsko sodelovanje. Obe vladi sodita, da je prejšnje nenormalne odnose treba temeljito izboljšati.

Kot posledica takih prizadevanj naše vlade in vlade Sovjetske zveze je prišlo do obiska delegacije Sovjetske zveze, ki sta jo vodila predsednik vlade Bulganin in član predzidja Vrhovnega sovjeta Hruščev. Ta obisk in osebni stiki ter doseženi sklepi so bili odločilnega pomena za nadaljnji ugodni razvoj medsebojnih zvez.

V deklaraciji obeh vlad, ki sta jo podpisala predsednik Tito in predsednik vlade Sovjetske zveze Bulganin, so bila poročena načela, ki so veran izražala celotna dosežena zunanjepolitična dejavnost vlade FLRJ.

Skupna deklaracija določa, da bodo storjeni vsi ukrepi za vzpostavitve normalnega pogodbenega stanja na vseh področjih. Deklaracija določa načelo o izmenjavi izkušenj med političnimi, družbenimi, sindikalnimi in drugimi organizacijami obeh držav po načelu, ki ga naša država upošablja tudi v odnosu s podobnimi organizacijami drugod v Evropi in po svetu, je dejal državni sekretar.

Nato je navedel navzajne uspehe s področja meddržavnih odnosov po beogradskih razgovorih.

Predsednik Tito je sprejel važno na obisk v Sovjetski zvezi, ki bo močan odraz sklepa obeh vlad, da bosta nadaljevali sodelovanje po poti, ki je bila določena v Beogradu.

Pogajanja o regulaciji sovjetskih teritejev iz časa vojne in po vojni in jugoslovanskih teritejev iz časa nenormalnih odnosov med obema državama so bila uspešno končana. Sovjetska vlada je pokazala razumevanje za naše upravičene zahteve in je odpisala 90 milijonov dolarjev svojih teritejev. Lanko rečemo, da so skupna prizadevanja za izvajanje deklaracije naša najbolj vidnega izraza na področju ekonomskih odnošajev, kot je podpis protokola o medsebojnih gospodarskih zvezah in sodelovanju, podpisani avgusta letos. Protokol določa sklepanje ustreznih sporazumov, po katerih je dobila Jugoslavija zelo važne valute in investicijske kredite, dogovorjena pa je bila tudi sklenitev sporazuma o tehničnem sodelovanju in zamenjavi izkušenj. Po tem protokolu bo znašala trgovinska zamenjava v tem letu okrog 40 milijonov dolarjev, v letih 1957-1960 pa okrog 70 milijonov dolarjev na obeh straneh.

Letos so bili sklenjeni med našo državo in Sovjetsko zvezo zračnem prometu Beograd-Moskva; o PTT službi in izmenjavi filmov.

Za boljše medsebojno razumevanje je prišlo do medsebojnih obiskov delegacij, pri čemer

je treba posebej poudariti delegacijo Ljudske skupščine v SZ in Vrhovnega sovjeta ZSSR pri nas.

Stopnja znanstvenega, kulturnega in športnega sodelovanja s Sovjetsko zvezo se kaže v tem letu v medsebojnem gostovanju umetnikov, stiki znanstvenih, kulturnih in prosvetnih delavcev ter širšimi stiki športnikov FLRJ in ZSSR. Vlada FLRJ bo še naprej razvijala svoje zveze z ZSSR v skladu s svojo miroljubno politiko sodelovanja in sporazumevanja med narodi.

Nekatere vzhodnoevropske države ne kažejo prave volje

V želji, da bi imela na temelju znanih načel dobre zveze z vsemi državami, se je naša vlada tudi v tem letu trudila za zboljšanje zvez z drugimi državami Vzhodne Evrope, kar je našleto na več ali manj ustreznem razumevanju pri vladah omenjenih držav. Obojestranska želja za navezavo boljših odnošajev je prišla do izraza v sklenitvi več pogodb, kot so trgovinski in plačilni sporazumi, navezavi kulturnih, znanstvenih in športnih stikov s sosednimi državami pa v rešitvi obmejnih in drugih vprašanj.

Toda nekatere vzhodnoevropske države niso zmeraj pokazale volje za rešitev važnih vprašanj v naših odnosih, n. pr. gospodarskih teritejev, krivic proti našim manjšinam, ureditvi položaja naših državljanov itd. Jugoslovanska vlada upa, da bo to v korist dobrih odnosov kmalu urejeno.

Naši odnosi s Poljsko se postopoma in stalno izboljšujejo. V začetku leta je bil sklenjen dober trgovinski sporazum, ki se ugodno razvija, pa tudi na drugih področjih, n. pr. v kulturi in športu, so bili doseženi dobri stiki.

Tedni tečejo v Varšavi pogajanja o izmenjavi za prihodnje leto, o ureditvi teritejev, o investicijskem sporazumu, o tehničnem sodelovanju in zračnem prometu. Upati je, da bodo uspešna.

Tudi odnosi s Češkoslovaško napredujejo, tako na kulturnem in športnem kot tudi na gospodarskem področju. Tu je najvažnejši trgovinski in plačilni sporazum, ki je še skromen, toda jedro širšega koristnega sodelovanja. V kratkem bomo, kot je upati, uspešno rešili vprašanje medsebojnih teritejev, je dejal Koča Popović.

Naše zveze z Bolgarijo se razvijajo v duhu medsebojnega razumevanja in obojestranske želje za zboljšanjem. Tu moram poudariti, da so na bolgarski strani v tem letu poravnali teriteje naših železnic v znesku 3 milijone dinarjev.

Z Romunijo smo uredili nekatera važna in koristna vprašanja ter sklenili tudi trgovinski sporazum, ki so ga začeli izvajati. Razen tega so bili storjeni na obeh straneh prvi koraki za sodelovanje na kulturnem, znanstvenem in športnem področju in lahko pričakujemo, da bodo prihodnje leto doseženi še večji uspehi.

Pravice naše narodnostne manjšine v Romuniji in vprašanje pravnega položaja zahteva javnega rešitve. Z romunjske strani so sicer pokazali določeno pripravljenost, toda način dosežanja reševanja ni zadovoljiv.

Napredek je bil dosežen tudi v odnosih med Jugoslavijo in LR Madžarsko. Sklenjen je bil sporazum o vodnem gospodarstvu, o plovi po Tisi in še nekateri, poleg tega pa trgovin-

ski in plačilni sporazum in sporazum o obmejnih vprašanjih.

So pa še neresena vprašanja, je nadaljeval državni sekretar, ki ovirajo normalne odnose. Jugoslovanska vlada ni navelata na razumevanje glede teh vprašanj. To so naše finančne terjatve — septembra so bila pogajanja zaradi stališča madžarske vlade prekinjena. Naša vlada pričakuje, da bo Madžarska v najbližnji prihodnosti pokazala voljo za rešitev teh vprašanj in da bo začela svoje obveznosti uresničevati.

Vlada LR Albanije je zadnje čase pokazala pripravljenost za rešitev tekočih vprašanj, nastalih iz prejšnjih odnosov. Vlada FLRJ pričakuje, da bodo ustvarjeni temelji za dobre odnose med obema državama.

V Ženevi vendarle napredek

Državni sekretar Koča Popović je nato govoril o ženevskem sestanku šefov štirih velesil, čigar namen je bil v razgovori ustvariti ugodnejše ozračje in

najti rešitev za nekatera važna mednarodna vprašanja. Ne dvomimo je ta konferenca ustvarila novo ozračje v odnošajih med Vzhodom in Zahodom in je bila velik mednarodni dogodek.

Rezultati julijskega sestanka so pokazali, da človeštvo lahko z večjim zaupanjem gleda v prihodnost, potrdili pa so tudi, da bo treba še mnogo naporov in potrpljenja, da bodo rešena

Trojno sodelovanje na Balkanu

V naših zunanjih zvezah je bilo sodelovanje z Grčijo in Turčijo v okviru Balkanske zveze na prvem mestu in je dalo pomembne uspehe. Konec februarja in v začetku marca je bila trojna ankarška konferenca, na kateri je bil konstituiran stalni svet ministrov. Na tej konferenci so vse tri države določile splošni okvir nadaljnjega sodelovanja.

Prijateljske zveze z Grčijo so prišle v okviru trojnega sodelovanja do polnega izraza z obiskom grškega kralja Pavla in kraljice Frederike Jugoslaviji. Maja letos je bil na uradnem obisku v Jugoslaviji tudi predsednik turške vlade G. Adnan Menderes. Ta obisk je dal možnost za koristno posvetovanje o raznih vprašanjih trojnega sodelovanja in mednarodnih odnošajih sploh.

Zaradi mučnih dogodkov v Istanbulu in Smirni so se zadnje mesece pojavile resne težave v grško-turških odnosih. To seveda ni ostalo brez posledic za tripartitne odnose. Zastoj, ki je nastal, je mogoče s skupnimi napori vseh odstraniti. Želimo, da bi bilo to čimprej, je dejal tov. Popović.

Odgovorni turški faktorji so že začeli z določenimi ukrepi v tej smeri, tako da je upati, da bo sedanje nezadovoljno stanje likvidirano. To želijo, vsi, ki hočejo mir, stabilnost in sodelovanje na Balkanu.

Tripartitno sodelovanje nudi šte množe neizkoriščene možnosti, je dejal državni sekretar. V interesu vseh treh držav je, da bodo balkanska posvetovanja skušajna, znanstveni inštitut in trojna ekonomska konferenca čimprej urediščeni.

Obisk pomočnika državnega podsekretarja za zunanje zadeve G. Murphyja je potekel v ozračju razumevanja in zaupanja, razgovori so bili zelo konstruktivni in odstranjene so bile nekatere motnje in nesporazumi, na področju ekonomskih odnosov in pomoči, ki so bili večinoma tehničnega značaja.

V okviru neposrednih in čim bolj tesnih stikov med najvišjimi zastopniki FLRJ in ZDA zasluži posebno pozornost obisk G. Johna Posterja Dullesa. Prišlo je do plodne in vesstranske izmenjave mnenj o problematiki mednarodnih odnosov, kar je velikega pomena za obe strani. Razgovori so bili iskreni in prijateljski, značilni za naše odnose in so pomemben prispevek k njihovi nadaljnji okrepitvi in razvoju.

Odnosi z ZDA

Dobri odnosi med FLRJ in ZDA so se uspešno razvijali tudi letos.

Obe vladi sta enakopravno izmenjali mnenja o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Jugoslavija bo še naprej vodila neodvisno politiko na vseh področjih, kar je vlada ZDA prav razumela. Zaradi tega so se naši odnosi z ZDA nadaljevali in okrepili.

V lanskem letu nam je vlada ZDA nudila ekonomsko in vojaško pomoč. Dobilni smo 920.000 ton pšenice, 477.000 ton premoga za kokisiranje in 18.000 ton bombaža, v teku so dobave pšenice v količini 300.000 ton.

»Sodimo, da je zdaj prišel čas za določitev novih oblik tega sodelovanja s pomočjo bolj dolgoročnih aranžmajev o dobavi kmetijskih viškov, v zvezi s tem pa tudi za možnost finansiranja preko dinarske protivrednosti nekaterih objektov naše izgradnje«, je dejal Popović.

Prijateljsko stališče vlade ZDA glede pomoči je tem pomembnejše, ker so v ameriškem kongresu nekateri zahtevali, da je pomoč treba povezati s pogojem, če ne ustavi. Za nas je to nesprijemljivo.

Obisk pomočnika državnega podsekretarja za zunanje zadeve G. Murphyja je potekel v ozračju razumevanja in zaupanja, razgovori so bili zelo konstruktivni in odstranjene so bile nekatere motnje in nesporazumi, na področju ekonomskih odnosov in pomoči, ki so bili večinoma tehničnega značaja.

V okviru neposrednih in čim bolj tesnih stikov med najvišjimi zastopniki FLRJ in ZDA zasluži posebno pozornost obisk G. Johna Posterja Dullesa. Prišlo je do plodne in vesstranske izmenjave mnenj o problematiki mednarodnih odnosov, kar je velikega pomena za obe strani. Razgovori so bili iskreni in prijateljski, značilni za naše odnose in so pomemben prispevek k njihovi nadaljnji okrepitvi in razvoju.

Obisk Edvarda Kardašja v Londonu

Tudi z Veliko Britanijo so se naši odnosi razvijali v duhu razumevanja, medsebojnega spoštovanja, zaupanja in prijateljstva. Smer se je uspešno nadaljevala po nastopu g. Edena na čelo britanske vlade. Posledice

takega razvoja so se pokazale na vseh področjih političnega in družbenega življenja.

Obisk podpredsednika izvršnega sveta Edvarda Kardašja v Veliki Britaniji je naravna posledica takega razvoja in bo še poglabila naše sodelovanje z Veliko Britanijo, je dejal državni sekretar.

Na ekonomskem področju je treba omeniti zapisnik o anglo-jugoslovanski zamenjavi iz maja 1953, ki velja za eno leto, vprašanje konverzije jugoslovanskih srednjeročnih dolgov Veliki Britaniji, ki bo, upamo, v kratkem rešeno. Mislimo, da bi se mogla povečati blagovna zamenjava na obeh straneh, za kar je Jugoslavija tudi doslej kazala zanimanje.

Sporazumevanje s Francijo

Koča Popović je nato govoril o naših zvezah s Francijo in ugotovil, da so bili letos v tej smeri storjeni pomembni koraki: Sklenitev sporazuma ekonomske, trgovinske in finančne narave ter dobri uspehi v utrjevanju kulturne zamenjave in tehničnega sodelovanja. Letos je bilo več medsebojnih obiskov

pomembnih zastopnikov političnega in javnega življenja, ki so prispevali k utrjevanju prijateljskih zvez. Naša želja je, da z republiko Francijo še naprej razvijamo sodelovanje na vseh področjih, ker to ustreza prijateljskim čustvom naših narodov do Francije in sodelovanju na svetu in v Evropi.

S posebnim zadovoljstvom pozdravljamo dejstvo, da je po desetletni okupaciji Avstrije ta država spet dobiva svobodo in neodvisnost. S pristopom Jugoslavije k avstrijski državnim pogodbam so rešena v obojestransko korist tudi nekatera vprašanja, ki so bila doslej neurejena: vprašanje meje, pravice naših manjšin v Avstriji in vprašanje avstrijskega premoženja v Jugoslaviji. Ustanovitev neodvisne in svobodne Avstrije daje novo spodbudo za nadaljnji razvoj prijateljskega sodelovanja obeh držav, ki sta kot sosedi navezani drug na drugo.

Po rešitvi tržškega spora so se naši odnosi s sosednjo Italijo začeli v splošnem popravljati in urejevati. Leto dni po londonskem sporazumu je prišlo do rešitve važnih vprašanj go-

spodarskega in političnega značaja, ki izhajajo iz mirovne pogodbe, in do sklenitve cele vrste sporazumov. V kratkem lahko pričakujemo sporazum o investicijskih in pogodbo o ribolovu.

Ceprav so še vprašanja, ki jih je treba rešiti, predvsem glede naših manjšin in še niso izkoriščene vse možnosti na gospodarskem in drugih področjih, so odnosi z Italijo vendarle uspešno napredovali.

Z Zvezo republiko Nemčijo so se odnosi, ki so bili leta 1953 v znamenju neresenih problemov, posebno pa naših starih terjatev, razvijali v korist obeh strani. Državni sekretar je dejal, da neresena vprašanja nujno vplivajo na odnose. Ena od posledic je bilo vidno padanje višine izmenjave. Naša vlada je septembra dala zvezni republiko nov predlog za likvidacijo finančnih vprašanj, ki je dokončen. Upati je, da bo zadeva brez odlašanja rešena.

Naši odnosi z ostalimi evropskimi državami so se razvijali v duhu medsebojnega razumevanja v želji po čim rednejšem sodelovanju.

Razširitev stikov z azijskimi državami

Zveze med Jugoslavijo in Indijo so se v letu 1955 razvijale v duhu prijateljstva in sodelovanja, potrdilo pa so dobile z obiskom predsednika FLRJ Indiji v začetku tega leta. Razen tega je junija letos obiskala Jugoslavijo indijska parlamentarna delegacija in s tem vrnila obisk naše misije dobre volje konec leta 1952, ki ga je vodil tovariš Čolaković.

Posebnega pomena za razvoj prijateljskih odnosov med FLRJ in republiko Indijo je bil letošnji obisk premiera Nehruja v Jugoslaviji, s katerim je vrnil obisk predsednika republike v Indiji. Razgovori med predsednikom indijske vlade in predsednikom FLRJ so bili pomembni, ker so pomenili obojestrano doprinos k razvoju mednarodnega sodelovanja, kar je potek dogodkov na svetu tudi potrdil.

Skupna izjava, ki sta jo podpisala 6. julija 1955, je pokazala, da so vsi pogoji za izmenjavo mnenj in za sodelovanje v zunanji politiki in na vseh drugih področjih.

Odnosi med našo državo in Burmo so podobni in podobno se tudi možnosti za nadaljnji vsestranski razvoj. Koča Popović je posebej poudaril pomen obiska predsednika Tita v Burmi in podpredsednika vlade U Nuja v Jugoslaviji in možnosti za nadaljnje sodelovanje v okviru britanskega protokola.

Jugoslavija je leta 1945 med prvimi priznala LR Kitajsko. Deželi sta sicer zelo oddaljeni in čeprav so pota razvoja zelo različna imata vendarle v svoji preteklosti in sedanosti veliko skupnega, kar je trdna podlaga za ploden razvoj odnosov.

Prišlo je do mnogih kontaktov, predvsem na gospodarskem in kulturnem področju, ki se bodo še nadaljevali.

Naša država je zadnja leta vzpostavila tesnejše in prijateljske odnose z deželami tega

področja, posebno z Egiptom, Etiopijo, Sirijo in Libanonom. Prišlo je do vrste medsebojnih obiskov raznih delegacij.

Koča Popović je nato omenil zboljšanje zvez z Etiopijo, Egiptom, Libijom in Izraelom v letu 1955 ter govoril nato o zaostrih odnošajev med Izraelom in arabskimi državami. S tem v zvezi je dejal, da je bistvo spora v tem, da države tega področja skušajo pristopiti k vojaškim aranžmajem blokovega značaja. Tako usmeritev je morala nujno omajati tako in tako neurejene odnose na tem področju.

Državni sekretar Koča Popović je izjavil, da bo predsednik republike konec tega leta napravil uradni obisk Etiopiji in Egiptu. Obiska bosta zelo važen prispevek k nadaljnjemu razvoju miroljubnega in prijateljskega sodelovanja.

Organizacija združenih narodov

Na koncu svojega govora je državni sekretar govoril o Organizaciji združenih narodov. Predvsem o jubilejnem zasedanju v San Franciscu, ki je skupaj s konferenco šefov vlad v Ženevi prispevalo k ugodnemu ozračju, v katerem je začelo z delom X. zasedanje Generalne skupščine.

Tovariš Popović je dejal, da je minila doba propagandnega tekmovanja in da je zdaj bolj kot kdaj koli glavna naloga krepitev naporov za reševanje problemov s pogajanjem. Kljub temu, da je še veliko ostankov preteklosti in da odstranjevanje posledic razdobja mednarodne napetosti ne bo lahko in hitro, daje razvoj dogodkov v zadnjem času in tudi zasedanje Generalne skupščine upanje, da se bodo tega načela vsi odgo-

vorni faktorji na svetu v svoji praktični politiki vse bolj držali. Od posebnih političnih vprašanj na zasedanju Generalne skupščine OZN je Popović navedel razorožitev, miroljubno uporabo atomske energije, univerzalnost OZN in vprašanje razvoja zaostalih dežel.

Nazadnje je spregovoril državni sekretar za zunanje zadeve še o volitvah v varnostni svet. Jugoslavija ni imela namena kandidirati za tretjega nestalnega člana, toda pokazalo se je, da niti Filipini niti Poljska ne moreta dobiti zadostne večine. V Generalni skupščini so zato predlagali Jugoslavijo kot kompromisnega kandidata. Po mnenju jugoslovanske delegacije je bil to eden od načinov za preprečitev borbe v duhu stare razdelitve na bloke. Poleg vrste drugih držav podpira Jugoslavijo skoraj vse evropske države, neglede na politično grupacijo. Edina konstruktivna rešitev bi bila, da se Filipini umaknejo, vse članice OZN pa bi podprele kompromisnega kandidata iz Evrope.

»Razvoj mednarodnih odnosov v tem letu je nizpodbitno potrdil pravilnost naše ocene mednarodnega položaja in pravilnost naše politike.

Vse to je bilo mogoče zato, ker je naša zunanja politika — zunanja politika socialistične Jugoslavije — zmeraj bila dosledna in realistična. Ker smo zmeraj krepko vztrajali pri načelih aktivne koeksistence in jo uresničevali, ne glede na težave. Tako politika je bila in je resni prispevek popuščanju napetosti na svetu. Tako zunanjepolitična dejavnost — pa tudi uspehi v okviru splošne politike naše države — je še bolj dvignila ugled FLRJ, veča naše možnosti in zahteva od nas, da še bolj aktivno sodelujemo pri splošnih naporih za krepitve mednarodnega mira in varnosti«, je zaključil svoj ekspozite državni sekretar Koča Popović.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Poročilo o stanju dotoka na rekah in indeks proizvodnje za 10. november 1955.

Srednji dnevni dotok v m³/sek.: Drava — Divograd 165 (15.11.1955); Sava — Moste 149 (15.11.1955); Sača — Medvede 56,6 (15.11.1955); Soča — Doblar 59,9 (15.11.1955); Indeks proizvodnje v primerjavi s 1954. letom — 109.

VREME

Vremenska napoved za soboto: Pretežno oblačno vreme sprva tu in tam še nekaj rahlih padavin. V višjih krajih in na Primorskem delne razjasnitve. Najvišja dnevna temperatura do 12 na Primorskem pa do 15 stopinj Celzija.

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalcev
 Direktor: Rudi Janžura — Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Za tisk odgovarja Frano Pregel — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 — Uprava Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefon 23-522 do 23-526 — Oglasi oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-826, za ljubljanske naročnike 20 463, za zunanje 21-832 — Pošta predal 29 — Tek. r. 60-KB-5-Z-367 — Mesečna naročnina 200 dinarjev

Poročevalec

Popoldansko in zaključno zasedanje zvezne ljudske skupščine Zunanjepolitični ekspozite tovariša Koče Popovića

Beograd, 11. nov. (Tanjug) V zvezni ljudski skupščini je imel danes državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović naslednji zunanjepolitični ekspozite: Tovariš predsednik, tovariš ljudski poslanci!

V svojem ekspozitu nimam namena dati nadrobne pregleda in različne naše zunanjepolitične dejavnosti v dveh letih. Tako poročilo bo, kot ponavadi, podal zvezni izvršni svet tej skupščini na koncu leta. Tu bi želel opozoriti samo na nekatere politične dogodke, ki so imeli v tem letu pomembno vlogo pri popuščanju napetosti na svetu, in se dotakniti razvoja in odnošajev naše države z zunanjim svetom v tem obdobju.

Politika »hladne vojne«, ki je bila po drugi svetovni vojni značilna za mednarodne odnose, je doživela v letu 1955 resne spremembe. Zenevski duh, kot izraz splošne težnje po miru, je dobil državljansko pravico v zunanji politiki vseh držav na svetu sploh. Danes morajo s tem računati vsi državniki, ki ne žele, da bi bila njihova politika osamljena in ne bi doživela neuspeha.

Koča Popović je nato govoril o čimteljih, ki so dali močno spodbudo nadaljnemu ugodnemu razvoju mednarodnih dogodkov. »Prepričani smo«, je nadaljeval, »da se konstruktivna usmerjenost, ki jo imenujemo »zenevski duh«, ne bo dala izgnati s svetovne po-

zornice. Svetovno javno mnenje prihaja vsak dan bolj in bolj do prepričanja, da so vojne kot sredstvo za reševanje mednarodnih problemov zločin proti človeštvu, ki ni več dovoljen, da je treba zato vsa neresena vprašanja na svetu reševati z mirojubnimi sredstvi, z dogovori in kompromisi, in da obviadovanje nuklearne energije ustvarja pogoje in daje podlago za doseg trajnega mira in splošne blaginje.

Jugoslavija je v zadnjih dveh letih dosledno izvajala politiko aktivne koeksistence in se trudila kar največ je mogla za popuščanje mednarodne napetosti. Sporna vprašanja predvsem s sosedi, rešuje s pogajanjem in sporazumi.

še ostala vprašanja v mednarodnih odnosih. Očitno je, da je prišlo na podlagi doseženega ravnovesja sil v Evropi in na svetu do resničnega zblizanja stališč v več vprašanjih. Po dosežanju poteka te konference bi lahko upravičeno pričakovali otipljiv napredek v stikih med Vzhodom in Zahodom in v vprašanju razorožitve in varnosti.

Ne glede na številne težave in na to, kakšni bodo končni sklepi, je bil le dosežen napredek. Razgovori so bili odkritostni in konstruktivni in o vseh vprašanjih, razen nemškega, so se stališča zblizala. In to je glavno: boljša perspektiva za sporazum. Podrobneje Koča Popović zenevske konference ni hotel obravnavati, ker še ni končana. Dejal pa je, da bi tudi najskromnejše soglasje in le delni rezultati izboljšali položaj in ustvarili pogoje za sodelovanje in rešitev ostalih vprašanj.

Obe zenevski konferenci sta potrdili naše mnenje, da je vsa vprašanja treba reševati s pogajanjem in konstruktivnim sodelovanjem, ne pa s »stališča moči«.

Rešitev posameznih važnih vprašanj in svetovni mir ni samo stvar velikih sil, temveč zahteva tudi aktivno sodelovanje velikih in malih držav.

Zasedanje zvezne ljudske skupščine

Odnosi s Sovjetsko zvezo

Doseženi so bili pomembni uspehi. Odnosi so se letos zelo popravili in podlaga za mirno, enakopravno, konstruktivno in prijateljsko sodelovanje. Obe vladi sodita, da je prejšnje nenormalne odnose treba temeljito izboljšati.

Kot posledica takih prizadevanj naše vlade in vlade Sovjetske zveze je prišlo do obiska delegacije Sovjetske zveze, ki sta jo vodila predsednik vlade Bulganin in član predsedstva Vrhovnega sovjeta Hruščev. Ta obisk in osebni stiki ter doseženi sklepi so bili odločilnega pomena za nadaljnji ugodni razvoj medsebojnih zvez.

V deklaraciji obeh vlad, ki sta jo podpisala predsednik Tito in predsednik vlade Sovjetske zveze Bulganin, so bila pozitivna načela, ki so veran izraz celotne dosedanje zunanjepolitične dejavnosti vlade FLRJ.

Skupna deklaracija določa, da bodo storjeni vsi ukrepi za vzpostavitve normalnega pogodbenega stanja na vseh področjih. Deklaracija določa načelo o izmenjavi izkušenj med političnimi, družbenimi, sindikalnimi in drugimi organizacijami obeh držav do načelu, ki ga naša država upošablja tudi v odnosu s podobnimi organizacijami drugod v Evropi in po svetu, je dejal državni sekretar.

Nato je navedel najvažnejše točke s področja meddržavnih odnosov po beograjskih razgovorih.

Predsednik Tito je sprejel vabilo na obisk v Sovjetski zvezi, ki bo močan odraz sklepa obeh vlad, da bosta nadaljevali sodelovanje po poti, ki je bila določena v Beogradu.

Pogajanja o regulaciji sovjetskih terjatev iz časa vojne in po vojni in jugoslovanskih terjatev iz časa nenormalnih odnosov med obeh državama so bila uspešno končana. Sovjetska vlada je pokazala razumevanje za naše upravičene zahteve in je odpisala 90 milijonov dolarjev svojih terjatev.

Lahko rečemo, da so skupna prizadevanja za izvajanje deklaracije našla najbolj vidnega izraza na področju ekonomskih odnošajev, kot je podpis protokola o medsebojnih gospodarskih zvezah in sodelovanju, podpisan avgusta letos. Protokol določa sklepanje ustreznih sporazumov, po katerih je dobila Jugoslavija zelo važne valute in investicijske kredite, dogovorjena pa je bila tudi sklenitev sporazuma o tehničnem sodelovanju in zamenjavi izkušenj. Po tem protokolu bo znašala trgovinska zamenjava v tem letu okrog 40 milijonov dolarjev, v letih 1957-1959 pa okrog 70 milijonov dolarjev na obeh straneh.

Letos so bili sklenjeni med našo državo in Sovjetsko zvezo še naslednji aranžmaji: o zračnem prometu Beograd-Moskva; o PTT službi in izmenjavi filmov.

Za boljše medsebojno razumevanje je prišlo do medsebojnih obiskov delegacij, pri čemer

je treba posebej poudariti delegaciji Ljudske skupščine v SZ in Vrhovnega sovjeta ZSSR pri nas.

Stopnja znanstvenega, kulturnega in športnega sodelovanja s Sovjetsko zvezo se kaže v tem letu v medsebojnem gostovanju umetnikov, stiki znanstvenih, kulturnih in športnih delavcev ter širši stiki športnikov FLRJ in ZSSR. Vlada FLRJ bo še naprej razvijala svoje zveze z ZSSR v skladu s svojo mirno, ljubljano politiko sodelovanja in sporazumevanja med narodni.

Nekatere vzhodnoevropske države ne kažejo prave volje

V želji, da bi imela na temelju znanih načel dobre zveze z vsemi državami, se je naša vlada tudi v tem letu trudila za izboljšanje zvez z drugimi državami Vzhodne Evrope, kar je naletelo na več ali manj ustreznega razumevanja pri vladah omenjenih držav. Obojestranska želja za navezavo boljših odnošajev je prišla do izraza v sklenitvi več pogodb, kot so trgovinski in plačilni sporazumi, navezavi kulturnih, znanstvenih in športnih stikov s sosednimi državami pa v rešitvi omejenih in drugih vprašanj.

Toda nekateri vzhodnoevropske države niso zmeraj pokazale volje za rešitev važnih vprašanj v naših odnosih, n. pr. o gospodarskih terjatev, krivic proti našim manjšinam, ureditvi položaja naših državljanov itd. Jugoslovanska vlada upa, da bo to v korist dobrih odnosov med nami urejeno.

Naši odnosi s Poljsko se postopoma in stalno izboljšujejo. V začetku leta je bil sklenjen dober trgovinski sporazum, ki se ugodno razvija, pa tudi na drugih področjih, n. pr. v kulturi in športu, so bili doseženi dobri stiki.

Te dni tečejo v Varšavi pogajanja o izmenjavi za prihodnje leto, o ureditvi terjatev, o investicijskem sporazumu, o tehničnem sodelovanju in zračnem prometu. Upati je, da bodo uspešna.

Tudi odnosi s Češkoslovaško napredujejo, tako na kulturnem in športnem kot tudi na gospodarskem področju. Tu je najvažnejši trgovinski in plačilni sporazum, ki je še skromen, toda jedro širšega koristnega sodelovanja. V kratkem bomo, kot je upati, uspešno rešili vprašanje medsebojnih terjatev, je dejal Koča Popović.

Naše zveze z Bolgarijo se razvijajo v duhu medsebojnega razumevanja in obojestranske želje za izboljšanjem. Tu moram poudariti, da so na bolgarski strani v tem letu poravnali terjatev naših železnice v znesku 3 milijone dolarjev.

Z Romunijo smo uredili nekatera važna in koristna vprašanja ter sklenili tudi trgovinski sporazum, ki so ga že začeli izvajati. Razen tega so bili storjeni na obeh straneh prvi koraki za sodelovanje na kulturnem, znanstvenem in športnem področju in lahko pričakujemo, da bodo prihodnje leto doseženi še večji uspehi.

Pravice naše narodnostne manjšine v Romuniji in vprašanje njenega položaja zahteva pravilne rešitve. Z romunske strani so sicer pokazali določeno pripravljenost, toda način dosedanjega reševanja ni zadovoljiv.

Napredek je bil dosežen tudi v odnosih med Jugoslavijo in LR Madžarsko. Sklenjen je bil sporazum o vodnem gospodarstvu, o plovi po Tisi in še nekateri, poleg tega pa trgovin-

ski in plačilni sporazum in sporazum o omejenih vprašanjih.

So pa še neresena vprašanja, je nadaljeval državni sekretar, ki ovirajo normalne odnose. Jugoslovanska vlada ni naletela na razumevanje glede teh vprašanj. To so naše finančne terjatve — septembra so bila pogajanja zaradi stališča madžarske vlade prekinitvena. Naša vlada pričakuje, da bo Madžarska v najbližnji prihodnosti pokazala voljo za rešitev teh vprašanj in da bo začela svoje obveznosti uresničevati.

Vlada LR Albanije je zadnje čase pokazala pripravljenost za rešitev tekočih vprašanj, nastalih iz prejšnjih odnosov. Vlada FLRJ pričakuje, da bodo ustvarjeni temelji za dobre odnose med obeh državama.

Trojno sodelovanje na Balkanu

V naših zunanjih zvezah je bilo sodelovanje z Grčijo in Turčijo v okviru Balkanske zveze na prvem mestu in je dalo pomembne uspehe. Konec februarja in v začetku marca je bila trojna anarska konferenca, na kateri je bil konstituiran stalni svet ministrov. Na tej konferenci so vse tri države določile splošni okvir nadaljnjega sodelovanja.

Prijateljske zveze z Grčijo so prišle v okviru trojnega sodelovanja do polnega izraza z obiskom grškega kralja Pavla in kraljice Frederike Jugoslaviji. Maja letos je bil na uradnem obisku v Jugoslaviji tudi predsednik turške vlade g. Adnan Menderes. Ta obisk je dal možnost za koristno posvetovanje o raznih vprašanjih trojnega sodelovanja in mednarodnih odnošajih sploh.

Zaradi mučnih dogodkov v Istanbulu in Smirni so se zadnje mesece pojavile resne težave v grško-turških odnosih. To seveda ni ostalo brez posledic za tripartitne odnose. Zastoj, ki je nastal, je mogoče s skupnimi napori vseh odstraniti. Želimo, da bi bilo čimprej, je dejal tov. Popović.

Odgovorni turški faktorji so že začeli z določnimi ukrepi v tej smeri, tako da je upati, da bo sedanje nezaželeno stanje likvidirano. To želimo, vsi, ki hočejo mir, stabilnost in sodelovanje na Balkanu.

Tripartitno sodelovanje nudi šte mnoge neizkoriščene možnosti. Je dejal državni sekretar. V interesu vseh treh držav je, da bodo balkanska posvetovalna skuočina, znanstveni inštitut in trojna ekonomska konferenca čimprej uredni.

V Ženevi vendarle napredek

Državni sekretar Koča Popović je nato govoril o ženevskem sestanku šefov štirih velesil, čigar namen je bil z razgovori ustvariti ugodnejše razračje in

najti rešitev za nekatera važna mednarodna vprašanja. Nedvomno je ta konferenca ustvarila nov ozračje v odnošajih med Vzhodom in Zahodom in je bila velik mednarodni dogodek.

Rezultati juljskega sestanka so pokazali, da človeštvo lahko z večjim zaupanjem gleda na prihodnost, potrdili pa so tudi, da bo treba še mnogo naporov in potrpljenja, da bodo rešena

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Poročilo o stanju dotoka na rekah in indeks proizvodnje za 10. november 1955.

Srednji dnevni dotok v m³sek.: Drava — Dravovod 195 (lani 186); Sava — Moste 14,8 (lani 19,3); Sača — Medvođe 56,9 (lani 52); Soča — Doblar 59,9 (lani 108,4).

Indeks proizvodnje v primerjavi s 1954. letom — 109.

VREME

Vremenska napoved za soboto: Pretežno oblačno vreme, sprva tu in tam še nekaj rahlih padavin. V višjih krajih in na Primorskem dolne razjasnitve. Najvišja dnevna temperatura do 12, na Primorskem pa do 15 stopinj Celzija.

takega razvoja so se pokazale na vseh področjih političnega in družbenega življenja.

Obisk podpredsednika izvršnega sveta Edvarda Kardelja v Veliki Britaniji je naravna posledica takega razvoja in bo še poglabila naše sodelovanje z Veliko Britanijo, je dejal državni sekretar.

Na ekonomskem področju je treba omeniti zapisnik o anglo-jugoslovanski zamenjavi iz maja 1955, ki velja za eno leto, vprašanje konverzije jugoslovanskih srednjeročnih dolgov Veliki Britaniji, ki bo, upamo, v kratkem rešeno. Mislimo, da bi se mogla povečati blagovna zamenjava na obeh straneh, za kar je Jugoslavija tudi doslej kazala zanimanje.

Sporazumevanje s Francijo

Koča Popović je nato govoril o naših zvezah s Francijo in ugotovil, da so bili letos v tej smeri storjeni pomembni koraki: Sklenitev sporazuma ekonomske, trgovinske in finančne narave ter dobri uspehi v utrjevanju kulturne zamenjave in tehničnega sodelovanja. Letos je bilo več medsebojnih obiskov

Spodarskega in političnega značaja, ki izhajajo iz mirovne pogodbe, in do sklenitve cele vrste sporazumov. V kratkem lahko pričakujemo sporazum o investicijah in pogodbo o ribolovu.

»Ceprav so še vprašanja, ki jih je treba rešiti, predvsem glede naših manjšin in še niso izkoriščene vse možnosti na gospodarskem in drugih področjih, so odnosi z Italijo vendarle uspešno napredovali.

Z zvezo republiko Nemčijo so se odnosi, ki so bili leta 1955 v znamenju neresenih problemov, posebno pa naših starih terjatev, razvijali v korist obeh strani. Državni sekretar je dejal, da neresena vprašanja nujno vplivajo na odnose. Ena od posledic je bilo vidno padanje višine izmenjave. Naša vlada je septembra dala zvezni republiko nov predlog za likvidacijo finančnih vprašanj, ki je dokončen. Upati je, da bo zadeva brez odlašanja rešena.

Naši odnosi s ostalimi evropskimi državami so se razvijali v duhu medsebojnega razumevanja v želji po čim bližnjem sodelovanju.

Razširitev stikov z azijskimi državami

Zveze med Jugoslavijo in Indijo so se v letu 1955 razvijale v duhu prijateljstva in sodelovanja, potrdilo pa so dobile z obiskom predsednika FLRJ Indija v začetku tega leta. Razen tega je junija letos obiskala Jugoslovijo indijska parlamentarna delegacija in s tem vrnila obisk naše misije dobre volje konec leta 1952, ki ga je vodil tovariš Čolaković.

Posobnega pomena za razvoj prijateljskih odnosov med FLRJ in republiko Indijo je bil letošnji obisk premiera Nehruja v Jugoslaviji, s katerim je vrnil obisk predsednika republike v Indiji. Razgovori med predsednikom indijske vlade in predsednikom FLRJ so bili pomembni, ker so pomenili romemben doprinos k razvoju mednarodnega sodelovanja, kar je potek dogodkov na svetu tudi potrdil.

Skupna izjava, ki sta jo podpisala 6. julija 1955, je pokazala, da so vsi pogoji za izmenjavo mnenj in za sodelovanje v zunanji politiki in na vseh drugih področjih.

Odnosi med našo državo in Burmo so podobni in podobno se tudi možnosti za nadaljnji vsestranski razvoj. Koča Popović je posebej poudaril pomen obiska predsednika Tita v Burmi in predsednika vlade U Nuja v Jugoslaviji in možnosti za nadaljnje sodelovanje in v okviru brionskega protokola.

Jugoslavija je leta 1945 med prvimi priznala LR Kitajsko. Deželi sta sicer zelo oddaljeni in čeprav so pota razvoja zelo različna imata vendarle v svoji preteklosti in sedanosti veliko skupnega, kar je trdna podlaga za ploden razvoj odnosov.

Prišlo je do mnogih kontaktov, predvsem na gospodarskem in kulturnem področju, ki se bodo še nadaljevali.

Naša država je zadnja leta vzpostavila tesnejše in prijateljske odnose z deželami tega

področja, posebno z Egiptom, Etiopijo, Sirijo in Libanonom. Prišlo je do vrste medsebojnih obiskov raznih delegacij.

Koča Popović je nato omenil izboljšanje zvez z Etiopijo, Egiptom, Libijo in Izraelom v letu 1955 ter govoril nato o zaostrih odnošajev med Izraelom in arabskimi državami. S tem zvezi je dejal, da je bistvo spora v tem, da države tega področja skušajo pristopiti k vojaškim aranžmajem blokovega značaja. Tako usmeritev je morala nujno omajati tako in tako neurejenije odnošaje na tem področju.

Državni sekretar Koča Popović je izjavil, da bo predsednik republike konec tega leta napravil uradni obisk Etiopiji in Egiptu. Obiska bosta zelo važne prispevke k nadaljnemu razvoju miroljubnega in prijateljskega sodelovanja.

Odnosi z ZDA

Dobri odnosi med FLRJ in ZDA so se uspešno razvijali tudi letos.

Obe vladi sta enakopravno izmenjali mnenja o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Jugoslavija bo še vnaprej vodila neodvisno politiko na vseh področjih, kar je vlada ZDA prav razumela. Zaradi tega so se naši odnosi z ZDA nadaljevali in okrepiji.

V lanskem letu nam je vlada ZDA nudila ekonomsko in vojaško pomoč. Dobili smo 920.000 ton pšenice, 477.000 ton premoga za kokisiranje in 18.000 ton bombaža, v roku so dobave pšenice v količini 300.000 ton.

»Sodimo, da je zdaj prišel čas za določitev novih oblik tega sodelovanja s pomočjo bolj dolgoročnih aranžmajev o dobavi kmetijskih viškov, v zvezi s tem pa tudi za možnost finansiranja preko dinarske protivrednosti nekaterih objektov naše izgradnje, je dejal Popović.

Prijateljsko stališče vlade ZDA glede pomoči je tem pomembnejše, ker so v ameriškem kongresu nekateri zahtevali, da je pomoč treba povezati s pogoji če že ne ustavitvi. Za nas je to nesprejemljivo.

Obisk pomočnika državnega podsekretarja za zunanje zadeve g. Murphija je potekel v ozračju razumevanja in zaupanja, razgovori so bili zelo konstruktivni in odstranjene so bile nekatere motnje in nesporazumi, na področju ekonomskih odnosov in pomoči, ki so bili večinoma tehničnega značaja.

V okviru neposrednih in čim bolj tesnih stikov med najvišjimi zastopniki FLRJ in ZDA zasluži posebno pozornost obisk g. Johna Fosterja Dullesa. Prišlo je do plodne in vsestranske izmenjave mnenj o problematiki mednarodnih odnosov, kar je velikega pomena za obe strani. Razgovori so bili iskreni in prijateljski, značilni za naše odnose in so pomemben prispevek k njihovi nadaljnji okreptitvi in razvoju.

Obisk Edvarda Kardelja v Londonu

Tudi z Veliko Britanijo so se naši odnosi razvijali v duhu razumevanja, medsebojnega spoštovanja, zaupanja in prijateljstva. Smer se je uspešno nadaljevala po nastopu g. Edena na čelo britanske vlade. Posledice

podpomnih zastopnikov političnega in javnega življenja, ki so prispevali k utrjevanju prijateljskih zvez. Naša želja je, da z republiko Francijo še naprej razvijamo sodelovanje na vseh področjih, ker to ustreza prijateljskim čustvom naših narodov do Francije in sodelovanju na svetu in v Evropi.

S posebnim zadovoljstvom pozdravljamo dejstvo, da je po desetletni okupaciji Avstrije ta država spet dobiva svobodo in neodvisnost. S pristopom Jugoslavije k avstrijski državi pogodbi so rešena v obojstransko korist tudi nekatera vprašanja, ki so bila doslej neurejena: vprašanje meje, pravice naših manjšin v Avstriji in vprašanje avstrijskega premoženja v Jugoslaviji. Ustanovitev neodvisne in svobodne Avstrije daje novo spodbudo za nadaljnji razvoj prijateljskega sodelovanja obeh držav, ki sta kot sosedi navezani drug na drugo.

Po rešitvi tržaškega spora so se naši odnosi s sosednjo Italijo začeli v splošnem popravljati in urejevati. Leto dni po londonskem sporazumu je prišlo do rešitve važnih vprašanj go-

podpomnih zastopnikov političnega in javnega življenja, ki so prispevali k utrjevanju prijateljskih zvez. Naša želja je, da z republiko Francijo še naprej razvijamo sodelovanje na vseh področjih, ker to ustreza prijateljskim čustvom naših narodov do Francije in sodelovanju na svetu in v Evropi.

S posebnim zadovoljstvom pozdravljamo dejstvo, da je po desetletni okupaciji Avstrije ta država spet dobiva svobodo in neodvisnost. S pristopom Jugoslavije k avstrijski državi pogodbi so rešena v obojstransko korist tudi nekatera vprašanja, ki so bila doslej neurejena: vprašanje meje, pravice naših manjšin v Avstriji in vprašanje avstrijskega premoženja v Jugoslaviji. Ustanovitev neodvisne in svobodne Avstrije daje novo spodbudo za nadaljnji razvoj prijateljskega sodelovanja obeh držav, ki sta kot sosedi navezani drug na drugo.

Po rešitvi tržaškega spora so se naši odnosi s sosednjo Italijo začeli v splošnem popravljati in urejevati. Leto dni po londonskem sporazumu je prišlo do rešitve važnih vprašanj go-

Organizacija združenih narodov

Na koncu svojega govora je državni sekretar govoril o Organizaciji združenih narodov. Predvsem o jubilejnem zasedanju v San Franciscu, ki je skupaj s konferenco šefov vlad v Ženevi prispevalo k ugodnemu ozračju, v katerem je začelo z delom X. zasedanje Generalne skupščine.

Tovariš Popović je dejal, da je minila doba propagandnega tekmovanja in da je zdaj bolj kot kdaj koli glavna naloga krepitev naporov za reševanje problemov s pogajanjem. Kljub temu, da je še veliko ostankov preteklosti in da odstranjevanje posledic razdobja mednarodne napetosti ne bo lahko in hitro, daje razvoj dogodkov v zadnjem času in tudi zasedanje Generalne skupščine upanje, da se bodo tega načela vsi odgo-

podpomnih zastopnikov političnega in javnega življenja, ki so prispevali k utrjevanju prijateljskih zvez. Naša želja je, da z republiko Francijo še naprej razvijamo sodelovanje na vseh področjih, ker to ustreza prijateljskim čustvom naših narodov do Francije in sodelovanju na svetu in v Evropi.

S posebnim zadovoljstvom pozdravljamo dejstvo, da je po desetletni okupaciji Avstrije ta država spet dobiva svobodo in neodvisnost. S pristopom Jugoslavije k avstrijski državi pogodbi so rešena v obojstransko korist tudi nekatera vprašanja, ki so bila doslej neurejena: vprašanje meje, pravice naših manjšin v Avstriji in vprašanje avstrijskega premoženja v Jugoslaviji. Ustanovitev neodvisne in svobodne Avstrije daje novo spodbudo za nadaljnji razvoj prijateljskega sodelovanja obeh držav, ki sta kot sosedi navezani drug na drugo.

Po rešitvi tržaškega spora so se naši odnosi s sosednjo Italijo začeli v splošnem popravljati in urejevati. Leto dni po londonskem sporazumu je prišlo do rešitve važnih vprašanj go-

Organizacija združenih narodov

Na koncu svojega govora je državni sekretar govoril o Organizaciji združenih narodov. Predvsem o jubilejnem zasedanju v San Franciscu, ki je skupaj s konferenco šefov vlad v Ženevi prispevalo k ugodnemu ozračju, v katerem je začelo z delom X. zasedanje Generalne skupščine.

Tovariš Popović je dejal, da je minila doba propagandnega tekmovanja in da je zdaj bolj kot kdaj koli glavna naloga krepitev naporov za reševanje problemov s pogajanjem. Kljub temu, da je še veliko ostankov preteklosti in da odstranjevanje posledic razdobja mednarodne napetosti ne bo lahko in hitro, daje razvoj dogodkov v zadnjem času in tudi zasedanje Generalne skupščine upanje, da se bodo tega načela vsi odgo-

vorni faktorji na svetu v svoji praktični politiki vse bolj držali. Od posebnih političnih vprašanj na zasedanju Generalne skupščine OZN je Popović navedel razorožitev, miroljubno uporabo atomske energije, univerzalnost OZN in vprašanje razvoja zaostalih dežel.

Nazadnje je spregovoril državni sekretar za zunanje zadeve še o volitvah v varnostni svet. Jugoslavija ni imela narabna kandidirati za tretjega nestalnega člana, toda pokazalo se je, da niti Filipini niti Poljska ne moreta dobiti zadostne večine. V Generalni skupščini so zato predlagali Jugoslavijo kot kompromisnega kandidata. Po mnenju jugoslovanske delegacije je bil to eden od načinov za preprečitev borbe v duhu stare razdelitve na bloke. Poleg vrste drugih držav podpirajo Jugoslavijo skoraj vse evropske države, neglede na politično grupacijo. Edina konstruktivna rešitev bi bila, da se Filipini umaknejo, vse članice OZN pa bi podprele kompromisnega kandidata iz Evrope.

»Razvoj mednarodnih odnosov v tem letu je nizpodbitno potrdil pravilnost naše ocene mednarodnega položaja in pravilnost naše politike.

Vse to je bilo mogoče zato, ker je naša zunanja politika — zunanja politika socialistične Jugoslavije — zmeraj bila dosledna in realistična. Ker smo zmeraj krepko vztrajali pri načelih aktivne koeksistence in jo uresničevali, ne glede na težave. Taka politika je bila in je resni prispevek popuščanju napetosti na svetu. Taka zunanjepolitična dejavnost — pa tudi uspehi v okviru splošne politike naše države — je še bolj dvignila ugled FLRJ, večja naše možnosti in zahteva od nas, da še bolj aktivno sodelujemo pri splošnih naporih za krepitev mednarodnega mira in varnosti, je zaključil svoj ekspozite državni sekretar Koča Popović.

Spomenica koroških Slovencev avstrijski vladi

Proizvodni program Litostroja bo treba dopolniti

Koroški Slovenci zahtevajo sodelovanje in soodločanje pri razpravljanju o 7. členu avstrijske državne pogodbe, ki govori o manjšinskih pravicah

Celovec, 11. nov. Oba vodilna slovenska koroška tednika sta v svojih zadnjih številkah »Naš tednik - Kronika« v četrtek 10. novembra in »Slovenski vestnik« v petek 11. novembra - prinesla na prvih straneh komunikacije, ki sta skupno sprejela Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem. V tem komunikaciji je med drugim rečeno, da sta se obe podpisani organizaciji sporazumeli za skupno spomenico s predlogi, ki naj bi jih vlada upoštevala pri zakonodaji za izvajanje določil 7. člena državne pogodbe.

Komunikacija pravi tudi, da sta obe organizaciji skupno s predstavnikoma gradščanskim Hrvatov že 11. oktobra tega leta zaprosili pri zveznem kanclerju in vicekanclerju za skupen sprejem, a do danes nista bili sprejeti. Organizacija sta zato sklenili odposlati spomenico vladi, kakor tudi vsem predstavnikom tistih držav, ki so zainteresirane na avstrijski državni pogodbi, hkrati pa ponoviti prošnjo za sprejem pri kanclerju in vicekanclerju.

Tako sta organizaciji koroških Slovencev odposlali večeraj »Spomenico koroških Slovencev« zveznemu kanclerju inž. Raabu, vicekanclerju dr. Schärtru ter diplomatskim predstavništvom ZDA, Velike Britanije, Sovjetske zveze in FLRJ na Dunaju. Omenjena spomenica je napisana v petih jezikih, in sicer v slovenskem, nemškem, angleškem, ruskem in francoskem jeziku.

Poleg obrazložitve posameznih členov in predlogov, ki jih predstavljajo koroški Slovenci popolnoma v skladu s 7. členom avstrijske državne pogodbe, pravi med drugim spomenica: »Koroški Slovenci pričakujejo, da bomo našli demokratično razumevanje in dobro voljo

tudi pri zveznem parlamentu, pri koroškem deželnem zboru in predvsem pri zvezni in koroški deželni vladi, zlasti v izvajanju določil in upoštevanju pravic, ki jih v naš pri vsebuje državna pogodba.

Koroški Slovenci smo in bomo storili vse, da preprečimo nacionalne razprtije. Pripravi smo tvoriti most, ki naj poveže naroda - soseda in sosedni državi, kar bo nov in trden element miru v tem delu Evrope. Uspešno izvrševanje tega našega poslanstva, pa zavisi tudi od dobre volje avstrijske države, ki mora priznati osnovno prirodno pravico in težnjo vsake etnične skupine in vsakega naroda, da hoče živeti in kulturno ter gospodarsko napredovati.

Spomenica pravi ob koncu: »Mi smo občutili na lastnem telesu, da vsaka izključitev soodločanja narodne manjšine iz svoje nepotnosti, ki se ji je treba v splošnem interesu države, v interesu mirnega sožitja vseh narodov brezpogojno izogibati. Zato pričakujemo, da bo vlada v smislu naših predlogov reševala nakazana vprašanja in izdala zakon za izvajanje določil 7. državne pogodbe in duhu širokogrudnosti in tolerance, v sporazumu s organizacijami koroških Slovencev.

Spomenica, ki nosi datum 11. oktobra tega leta so podpisali: za Zvezo slovenskih organizacij predsednik dr. Franci Zwitter in podpredsednik Franjo Ogris, za Narodni svet koroških Slovencev pa predsednik dr. Joško Tišler in podpredsednik Janko Janežič.

vedno se namreč kaže, da si lastijo najvišji državni funkcionarji, v čigar pristojnosti je tudi realizacija 7. člena avstrijske državne pogodbe, ki naj zagotovi slovenski in hrvaški manjšini v Avstriji določene pravice, vse pravice pri tem reševanju brez posvetovanja, da ne govorimo o sodelovanju in soodločanju s tistimi, na katere se ta člen nanaša in zaradi katerih je v državni pogodbi. Tako vsaj kaže izjava zveznega kanclerja inž. Raaba na torkovi seji odbo-

Iz zvezne ljudske skupščine

Za novega člana zveznega izvršnega sveta je bil izvoljen ljudski poslanec dr. Pavle Gregorič

Beograd, 11. nov. Na današnji skupni seji zveznega zbora in zboru proizvajalcev pod predsedstvom predsednika zvezne ljudske skupščine Moše Pijada, je bil soglasno sprejet predlog zveznega izvršnega sveta o pomanjšanju števila članov zveznega izvršnega sveta. Na predlog zveznega izvršnega sveta in po sklepu zvezne ljudske skupščine, se število članov zveznega izvršnega sveta poveča do 32 na 33.

Zvezni odbor in zbor proizvajalcev sta na današnji skupni seji tudi soglasno sprejela predlog zveznega izvršnega sveta, da se za novega člana zveznega

za finance in proračun avstrijske skupščine, ko je dejal, da je vlada že razpravljala o tem, kako bi izdala smernice za zvezne dežele, ki spadajo pod ta člen, da pa do sklepa še ni prišlo. Nadvse razveseljivo bi bilo, če bi poslanci koroških Slovencev naletela pri avstrijskih oblasteh na pozitiven odmev in da bi v drugi avstrijski republiki lahko koroški Slovenci prenehali svoj boj za najosnovnejše pravice, ki so jim jih kratili vsi dosedajni režimi. To bi bilo le v korist obeh narodov na Koroškem, ki jima je usojeno živeti na skupnem ozemlju, kakor tudi v korist dobrih sosednih odnosov z Jugoslavijo, ki je živo zainteresirana nad usodo svojih sonarodnjakov, ki žive kot manjšina v tujih državah.

Dane Robida

izvršnega sveta izbere dr. Pavle Gregorič.

Poleg tega je bil na današnji skupni seji obeh zborov sprejet tudi predlog o potrditvi odloka o spremembi in dopol. uredbi o organizaciji zveznega izvršnega sveta, kakor tudi poročilo administrativnega odbora, o finančnem poslovanju skupščine od aprila do septembra.

Pred današnjo skupno sejo, je bila seja Kluba ljudskih poslancev, na kateri je Vladimir Bakarič govoril o obisku naše parlamentarne delegacije v Sovjetski zvezi, Vladimir Simić pa o udeležbi naše delegacije na zasedanju Interparlamentarne unije v Helsinkih. I. St.

KOROŠKI KMETJE PASEJO NA NAŠEM OZEMLJU

Celovec, 11. nov. - V torek 8. t. m. je bila na zasedanju OLO v Kranju na dnevnem redu tudi odločitev predloga o ureditvi paše na jugoslovanskem ozemlju. Ta predlog je izdelala, kakor smo že tedaj poročali, delegacija OLO v Kranju skupno z avstrijskimi interesi na razgovorih v Beljaku in dnevi od 29. septembra do 1. oktobra t. l. Zastopnik koroške agrarne oblasti svetnik deželne vlade dr. Heinrich Riesenfeld, ki je bil navzoč v Beljaku, je na povabilo OLO v Kranju prisostvoval seji, na kateri so sklepali in sprejeli omenjeni predlog, včeraj pa je bila na deželni vladi Koroške sklicana tiskovna konferenca, na kateri je dr. Riesenfeld obširno razložil potek razgovorov in pomen njihovega uspešnega zaključka.

Gre za zemljišče zahodno od Stoila, na katerem je med drugim 113,7 ha pašnikov in kjer se bo lahko paslo 206 glav živine, ki je last koroških kmetov na tem področju. Kmetje bodo lahko tudi izkoristili gozd,

in sicer na področju 183 ha. Uporabljati bodo lahko suhljad za kurjavo, medtem ko bodo za poseko gradbenega lesa morali v okviru svojih gospodarskih načrtov dobiti sečna dovoljenja pristojnih jugoslovanskih pristojnih oblasti.

Dr. Riesenfeld je izrazil v imenu koroške deželne vlade posebno priznanje Jugoslaviji, ki je to zadevo tako širokogrudno uredila, »čeprav sta se tu srečali dve različni pravno-socialni ureditvi, medtem ko se v Italijo to vprašanje, ki je popolnoma identično, še ni premaknilo z mrtve točke.

Gre namreč za tiste koroške kmetje v Zili, ki meje na Italijo.

Današnji koroški jurtrajniki so o tem obširno poročali in naslovili ob tej priliki tudi dokaj ostre kritike proti italijanskim oblastem, ki zavlačujejo rešitev tega vprašanja. Nekaj list je med drugim zapisal: »Ne da se uvideti, s kakšno pravico Italija še danes trdovratno vztraja na pogodbah, ki so bile sklenjene v njeno korist, že pod Hitlerjem in Mussolinijem.«

Dane Robida

V Slavonskem brodu pričeli izdelovati šivalne stroje

V tovarni »Slavonski partizan« v Slavonskem Brodu so sprejeli sklep, da bodo pričeli s serijsko proizvodnjo šivalnih strojev. Povpraševanje po teh izdelkih široko potrošnje v državi je izredno veliko. Pogoj za serijsko proizvodnjo šivalnih strojev v tej tovarni, pa so tudi delni ugodni.

Sivalne stroje mislijo izdelovati s sodelovanjem nekaterih drugih tovarn. Glave in ostale vitle dele bodo izdelovali v livarni v Slavonski Požegi. V kratkem mislijo nabaviti nekaj strojev iz inozemstva. Spočetka so hoteli nabaviti licenco pri neki inozemski tovarni, kasneje so to misel opustili. Računajo, da bo tovarna proizvajala letno 10 do 12.000 šivalnih strojev. Pričakujejo, da bo prototip domačega šivalnega stroja izdelan v prvi pol. prihodnjega leta.

OBVESTILO!

»Baza 80« pri Predsedstvu SNOS prireja v soboto dne 19. novembra 1955 proslavo 10. obletnice osvoboditve v Ljubljani.

Pozivamo vse tovaršice in tovaršice iz te baze, ki so bili v raznih oddelkih in komisijah, zaščitni četi, kuhinji ter kurirje, da pošljejo svoje natančne naslove najkasneje do 14. t. m. na naslov: »Pihlar Milka, Ljubljana, Zupančičeva 3-L, tel. št. 23-481«, da jim pravčasno pošljemo vabila za proslavo.

PRIPRAVLJALNI ODBOR

»Baza 80« pri PSNOS

Družbene organizacije in društva

S seje okrajnega odbora SZDL v Ljubljani

Ljubljana, 11. nov. Popoldne je bila plenarna seja okrajnega odbora SZDL v Ljubljani, na kateri je podal sekretar OO SZDL tov. Janez Nedog referat o družbenih organizacijah in društvih.

V svojem referatu je med drugim poudaril, da je okrajni odbor že dalj časa čutil potrebo po temeljitejšem razgovoru o družbenih organizacijah in društvih. Nekateri člani Socialistične zveze, ki delajo v družinih, dostikrat dopustijo, da ob različnih dogodkih in društvih zbledijo napredni pogledi. Odbori SZDL morajo nuditi družbenim organizacijam vsestransko sistematično politično in drugo pomoč.

V okraju je vključenih v Rdečem križu nad 61.000 članov, v 51 društvih »Partizana« 10.600, Zvezi športov 6500, v 239 gasilskih društvih nad 10.000 članov itd. Če pristoječe se društva

rezervnih oficirjev, strelcev, planincev, Počitniško zvezo, tabornike in šahiste, imamo v 914 različnih klubih, društvih in sekcijah 111.000 državljanov, med katerimi je blizu 50.000 mladincev in mladink.

Ko je govoril o odnosu teh društev do SZDL, v kateri so kolektivno vključena, je dejal, da postajajo v mnogih primerih poleg podjetij - ustanov ali šole ter družine žarišča največjega vpliva za svoje člane. Zato nam ne more biti vseeno, kakšni so ti vplivi in kako se razvija življenje v teh društvih. Dostikrat prepuščamo društva samim sebi ter se za njihovo delo ne zanimamo vse do tujke, dokler ne pride do večjih političnih problemov.

Razne akcije društev in organizacij gredo večkrat mimo ob-

činskih vodstev SZDL ter zato v političnem pogledu ne dajejo pravih rezultatov. Omenjene organizacije so slabo povezane z družbeno-upravnimi organi v občinah. Pri delu gasilskih društev ne smemo prezreti klerikalnih vplivov.

Tovariš Nedog je govoril tudi o denarni pomoči družbenim organizacijam v prihodnjem letu. Dejaj, da pri investicijah za športne in druge objekte ni bilo dovolj smotrnega gospodarjenja. Načela nove investicijske politike narekujejo, da bodo društva uporabila razpoložljiva sredstva predvsem za vzdrževanje obstoječih objektov in opreme.

Po referatu tovarša Nedoga se je razvila razprava o delu SZDL z množičnimi organizacijami in društvih, o skrbi za delavsko in kmečko mladino ter o uveljavljanju nove gospodarske politike.

L.

OBISK ZASTOPNIKOV MEDNARODNE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ

Beograd, 11. nov. Trije zastopniki Mednarodne banke za obnovo in razvoj so se mudili v naši državi okoli tri tedne z namenom, da bi omogočili banki pregled, kako napreduje delo na investicijskih objektih, ki se financirajo iz prej odobrenih posojil Jugoslaviji. Obnavljali so ob tej priliki izkoriščanje rezerv posojil, ki doslej niso bile angažirane. Z naše strani so predlagali, naj se vsota rezerv izkoristi za investicije na nekaterih objektih v črni metalurgiji in rudarstvu.

Med razgovori so bila vsa tekoča vprašanja, kakor poudarjajo v Narodni banki FLRJ, urejena z Mednarodno banko za obnovo in razvoj v obojestransko zadovoljstvo.

»Vsi pristojni jugoslovanski činitelji, s katerimi smo prišli v stik,« je izjavil ob koncu obiska sodelavcu Tanjuga g. Erich Bachem, glavni zastop-

nik Mednarodne banke za obnovo in razvoj, »so bili zelo ustrezljivi pri dajanju podatkov, za katere smo se zanimali, in vri vsem ostalim. Razgovori z jugoslovanskimi zastopniki so se razvijali v popolnem razumevanju. Po mojem mnenju so jugoslovanski predlogi za izkoriščanje rezerv posojil realni.«

Med svojim bivanjem v naši državi so zastopniki Mednarodne banke za obnovo in razvoj obiskali nekatere objekte, ki se financirajo iz posojil te banke. Po njihovem mnenju je napredek na teh objektih od junija lanskega leta dalje mnogo večji kakor prejšnja leta.

Konferenca zastopnikov TAM na Pohorju

Maribor, 11. nov. V Poštarskem domu na Pohorju se je dopoldne začela letna konferenca, ki jo je sklicala Tovarna avtomobilov s svojimi zastopniki trgovske in servisne mreže v FLRJ. Konferenca se udeležuje 39 predstavnikov servisov, zastopniki republikanskih predstavništev in drugi. Direktor TAM inž. Stojan Perhacev je poudaril, da je geslo Tovarne avtomobilov izdelati čim ceneje in čim boljše kamione ter čimveč. Iz poročila na konferenci je razvidno poslovanje posameznih servisov v državi, med katerimi so prednjatič servisi Kosmaj iz Beograda, Avtoobnova iz Ljubljane, Avtoobnova iz Maribora, Strojer iz Sarajeva, Avtomehanika iz Slavonskega Brodu in Avtomehanika iz Zagreba.

Zastopniki so dopoldne in popoldne razpravljali o organizaciji trgovske in servisne mreže v državi, izpolnitvi proizvodnega plana TAM, o prodaji kamionov, prikolic in rezervnih delov, o medsebojnem poslovanju in o drugih problemih.

Jutri se bo konferenca nadaljevala z razpravo o sklepanju pogodb za 1956. leto. Razpravljali bodo tudi o raznih tehničnih problemih. Konferenco bodo zaključili z ogledom tovarne.

Preusmeritev na tako uslužnostno proizvodnjo v nekaterih oddelkih seveda ne predstavlja trajne rešitve. To je izhod za silo. Začeti bo treba s proizvodnjo takih izdelkov, s katerimi bi kar najbolj zaposlili vse tovarniške oddelke. Novi izdelki ne bodo smeli biti le predmet trenutnega povpraševanja. Odločiti se bo treba za izdelke, ki so predmet čim širše uporabe. Ob dopolnitvi proizvodnega programa bo seveda tudi potrebno upoštevati sodelovanje (kooperacije) s ostalimi domačimi strojnimi podjetji.

Zlasti na področju hidravlike bodo imeli široke možnosti izbire. Mogli bi izdelovati velike težke črpalke, ki jih bodo pri rekonstrukcijah rabile naše sladkorne tovarne. Z reškim »Torpedom« bi mogli sodelovati pri izdelavi velikih Diesellovih agregatov, lahko bi skupno s TAM in reškim »Torpedom« osvojili proizvodnjo avtomobilskih žerjavov. So še druge možnosti: vilistični nakladači, polnojarmski za rezanje kamna, težji drobilci, naprave za papirno, tekstilno in usnjersko industrijo itd. Prezagreti se pri izbiri ne bo koristno, vendar pa se bodo morali premišljeno kar čimprej odločiti za nove izdelke, pred tem pa bodo morali dobiti proučiti vse tehnične in ekonomske možnosti.

Tradicije ne smejo zavreči

Skoda bi bilo, če bi tovarna, ki si je doma in v svetu priborila že dokaj velik sloves, danes prenehala s svojo osnovno proizvodnjo. Turbine bodo morale še vnaprej ostati osnova proizvodnega programa. Hidroelektrarne bo treba graditi še in še. Naše vodne sile se skoraj neizčrpne. Vsako leto bi nam mogle dati 60 milijard kilovatih ur električne energije. Zdjaj izkoristimo komaj eno dvajsetino tega velikega bogastva. Investicije pri gradnji elektrarn prav gotovo ne bodo popolnoma ustajevale, saj je elektrika naše najcenejše izvozno blago. Litostroju bo moral pri elektrogospodarskih skupnostih zbrati podatke o perspektivah nadaljnje elektrifikacije države ter temu prilagoditi proizvodni program. Pri tem

litostrojevci zaupajo v svoje izdelke. Tudi v tujini morajo uspeti. Hidroelektrarna »Čičokci-Mallan« v Pakistanu, ki jo zdaj opremljajo, mora potrditi sloves njihovih izdelkov in jim omogočiti uveljavljanje tudi v sosedni Indiji. Boljša kvaliteta, nižje cene in krajši dobavni roki! S tem geslom bo šel kolektiv Litostroja v prihodnost.

Frje

Včeraj in danes

Ob obletnici premirja v prvi svetovni vojni

Beograd, 11. nov. Ob obletnici sklenitve premirja v prvi svetovni vojni so dopoldne položili vence na angleškem in francoskem vojaškem pokopališču, kakor tudi na grobove jugoslovanskih borcev, padlih v prvi svetovni vojni.

Na angleškem vojaškem pokopališču so položili vence veleposlanik ZDA g. James Ridinger, kanadski veleposlanik James Mac Donald Scot in odpravnik poslov britanskega veleposlanštva John Shattock. Polaganju vencev na angleškem vojaškem pokopališču so prisostvovali tudi zastop. komande mesta Beograda polkov. Pavlovič načelnik oddelka za zveze s tujimi vojaškimi zastopništvimi podpolkovnik Pavela in načelnik protokolara državnega sekretariata za zunanje zadeve Pavle Beljanski, kakor tudi člani diplomatskega zbora.

Francoski odpravnik poslov g. Jean Garnier de Gare in francoski vojaški ataše polkovnik Morel Deville sta položila vence na francoskem vojaškem pokopališču. Prisostvovali so polkovnik Pavlovič in podpolkovnik Pavela, člani diplomatskega zbora in namestnik načelnika protokola v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Vladimir Marinović, kakor tudi mnogi zastopniki francoske kolonije v Beogradu.

Razgovori za pogodbo o socialnem zavarovanju s Holandijo, Belgijo in Veliko Britanijo

Beograd, 11. nov. Od 13. do 29. novembra bo v Srbiji v Tuzli zbiranje zgodovinskega gradiva. Ob tej priliki bodo v Beogradu, Trstovem Ulicu, Sabcu, Sremskih Karlovcih, Nišu, Zrenjaninu, Zaječaru, Svozarstvu, Subotici in v drugih mestih predavana v ljudskih univerzah in po šolah, prirejane bodo razne razstave, predavanja pa bodo tudi krašje brložnostne filme.

Teden zbiranja zgodovinskega gradiva v Srbiji

Namen tega tedna je zbiranje zgodovinskega gradiva. Kreditem populariziranje vloge arhivskih ustanov in pomena pravilnega varovanja arhivskih dokumentov. Teden zbiranja zgodovinskega gradiva naj bi bil začetek sistematičnega zbiranja raznih dokumentov, ki so pomembni za celotno zgodovino naših narodov.

Rekordna proizvodnja 7 Jlablani

V hidroelektrarni v Jablanici, kjer je pred kratkim pričel delati tudi tretji agregat, so pretekli mesec dosegli rekordno proizvodnjo - 30 milijonov 140.000 kwh električne energije. Od tega so dobili potrošniki v Srbiji in Hrvaški 11.300.000 kwh električne energije. Od tedaj, ko je elektrarna začela ob začetku letošnjega leta obratovati, pa do 1. novembra je proizvedla 165.000.000 kwh električne energije. To je toliko, kot so 1952. leta proizvedle vse električne centrale v Bosni in Hercegovini.

Devizni tečaji

Na rednem sešnanju so bili dne 11. novembra zaključki po naslednjih tečajih:

US dolar	2.430, 2.451,71, 2.4.637,
702,12; Lesg	7.060, 7.041,61, 7.419,10,
709,99; Dan	55.701, 55.761,25, 54.900,47,
635; Bfrs	4.050, 4.900, 4.150, 708,33;
Firs	750, 710, 769,87, 792,34; Sfrs
40.500, 49.530,97, 49.407,20, 620,16;	
Lit	430, 433,3, 433,89, 609,71; Hfl
62,700, 62,101, 694,21; Sv. kr.	—
—	55,000, 848,42; obr. dolar Avstr.
2,230, 2,202,52, 2,220,82, 850,87; obr.	
dolar Dan.	—, 2,100, —, —, obr.
dolar Grč.	—, 1,521, 1,531, 320,57;
obr. dolar Turč.	1,060, —, 1,061,64,
253,98; obr. dol. Izr.	—, 1,250, 1,250,
315,07; obr. dolar Arg.	—, 1,100,
1,131,25, 2,770,8; obr. dolar Braz.	—
—, 1,400, 356,67; obr. dol. SSSR	—
1,981,40, —, obr. dol. Madž.	—
—, 1,800,04, 530,01; obr. dolar	
Polj.	1,650, 1,953,95, 1,963,83, 554,61;
obr. dol. CSR	—, 1,968,62, 562,87;
obr. dol. Bolg.	—, 1,900, 533,33;
obr. dol. Ron.	—, 1,900, —

Opomba: Stevilke pomenijo 1. tečaj v Ljubljani, 2. predhodni srednji tečaj FLRJ, 3. srednji tečaj FLRJ, 4. azlo v %.

Situacija: Prodajalci ameriških frankov in švicarskih frankov niso mogli na današnjem rednem sešnanju prodati vsega blaga, čeprav je bilo precejšnje zanimanje. Ponudba v italijanskih lirah in nemških markah ter francoskih frankih pa ni bila zadostna. Malo je bilo kupcev za avstrijske obratunske dolarje, za danske in češkoslovaške obratunske dolarje pa sploh ni bilo zanimanja. Projelet je bil srednji.

Poročevalec

UREJUJEJO:

- SERGEJ VOŠNJAK (glavni in odgovorni urednik)
- FRANČEK DRENOVEC (notranja politika)
- ALEKSANDER JAVORNIK (gospodarski)
- DUŠAN BERNIČ (zunanja politika)
- MILAN ERGA (kulturalni)
- STANE LIPAR (sport)
- Za odnose odgovarja BORIS KRMAČ

OB ROBU dogodkov

Znamenje?

V terek so bile v nekaterih predelih Združenih držav Amerike krajevne volitve. V dvanajstih zveznih državah, med drugimi tudi v važnih in močnih naseljenih državah kot so New York, New Jersey in Ohio so volili na stotine državnih in krajevnih funkcionarjev, od guvernerja Kentuckija do mirovnega sodnika zakotne občine nekje v Missisipi.

V glavnem je šlo tu seveda za krajevna vprašanja in osebnosti, ki naj bi zasedle politična mesta, toda prav krajevne volitve, ki so padle nekako na začetek velike volilne kampanje za predsedniške volitve naslednjega leta so zanimive odraz razpoloženja množic in nekak predznak za november 1956.

Novembra prihodnje leto pa bodo vsekar ene najbolj zanimivih volitev v zgodovini ZDA, ki že zdaj hudo zaposljuje duhove političnih »spunčev« — modrih komentatorjev, kot jih malce zlobno imenuje ameriški novinarški žargon. Čeprav so krajevne volitve samo omejenega pomena, pa vendar tudi tu za borbo med demokrati in republikanci kot pri »pravih« volitvah.

Zanimivo dejstvo je, da so demokrati, opozicija, izvojevali v krajevnih volitvah vrsto zmag, med njimi nekatere posej pomembne, in da se v tihoti lahko reče, da so bili voljeni bolj naklonjeni njim kot republikancem. Kar ti seveda označujejo čes, volitve so same krajevne... Toda, navsezanimanje bodo prav ti ljudje, ki so terek glasovali za demokrate, čez nekaj mesecev morajo izbirati med tem ali onim kandidatom za predsednika. In to se razpoloženje do takrat ne spremeni, so rezultati prejšnjega torka slab omen za bodočo stranko.

Ne bomo naštevali, kje vse demokrati zmagali. Zanimivo se nam zdi, da so zmagali tam, kjer je šlo za nekakšno načelna vprašanja, ki so se odlikovala za razlike v pogledih med republikanci in demokrati. Na primer o tem, kdo naj vodi za razne splošno koristne ustanove, kot je vodovod, elektrika, ceste, nekatera vprašanja podpore brezposelnim in zvezi s kolektivnimi pogodbenimi, torej za vprašanje udeležbe države ali zasebne podjetnosti. Kakšne poglede na te stvari pa ima republikanska stranka, je pokazala razprava o zadevi Dixon-Yates, ko je šlo za vprašanje državnih ali osebne podjetnosti v zvezi s elektrarnami. Videti je, da so pogledi demokratov na te stvari stviri državljanom bolj všeči.

Vse to in pa vprašanje Eisenhowerjevega naslednika so stvari, ki bodo republikanskim podjelnjem dale misliti prihodnje mesece.

J. Stular

Zadnja runda

Padre kardinal Segura v Saenz ni več nadškoj v Sevilji. Moral bo oditi v kak samostan, kjer bo čaka konca svojega uporniškega življenja. Tako sta s šelenila Vatikana in Franco. Borba med velikimi državni cerkve ter španskim »Midszentgyörgy« kot so ga krstili nekateri njegovih »metih« pristave, je končana.

Ze marta, potem ko mu je bil postavljen koadjutor, je bilo svetovno bojevitostu stariču, naj se umakne: »Monsignor Alvarez Rial Lara, škof Cadixa je z velikim spoštovanjem obvestil Njegovo eminenco kardinala Seguro, da Sveta stolica ne bi nasprotovala, če bi se ustabil v svojega mesta v kak samostan v Burgosu ali kje drugde. Tako je bilo rečeno v uradnem sporočilu, ki po smoti maziljeni strupenosti zasluzi, da ga obkramivo. Toda Segura ni šel.

Zakaj gre? O tem smo v našem listu sred meseci že pisali, danes naj registriramo samo zadnje riendo dobovja. Segura je bil do stoleten naslednik Torquemada, strasten profet integralnega katolicizma, ki seveda nima veliko smisla za višnje cerkvene in državne diplomacije. Sotražnik komunistov, Franca, in Amerikancev, ker so protestanti. — V času Filipa II. bi seveda ne doživela usode kot jo je zdaj Toda Franco je ljubljani sin cerkve, ameriške baze v Španiji so prinesle omlitve ukrepov proti protestantom in je ka. Stari kardinal pa je postal nadležon.

Zdaj je odpravljena.

-bus

Novi francoski veleposlanik

Beograd, 11. nov. (Tanjug) Predsednik F.R.J. Josip Broz Tito je dal privolitev za novega francoskega veleposlanika v Jugoslaviji g. Jeana Baelena.

REDNA TISKOVNA KONFERENCA V BEOGRADU

Kardelj je odpotoval

Uradno sporočilo o obisku podpredsednika zveznega izvršnega sveta — Pojasnilo o stališču do Vzhodne Evrope — Jugoslavija sprejela ponudbo, naj sodeluje v komisiji za Sudam

BEOGRAD, 11. nov. Na začetku današnje tiskovne konferenec, je predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve prečital naslednje sporočilo: »Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je danes odpotoval na povabilo Elizabete II. na uradni obisk v Veliki Britaniji. Obisk bo trajal od 13. do 19. novembra.

Podpredsednika Kardelja bo med njegovim obiskom sprejela v avdienco Nj. Vel. kraljica Elizabeta II. Podpredsednik Kardelj je gost na kosilu pri predsedniku vlade siru Anthonyju Edenom ter na večerji na Foreign Office. Predvideni so sestanki s predsednikom vlade sirom Anthonyjem Edenom, z zunanjim ministrom sirom Haroldom Macmillanom in finančnim ministrom gospodom Richardom Butlerjem.

Podpredsednik Kardelj bo obiskal tudi britanski parlament, kjer mu bo britanska sekcija interparlamentarne unije privedila sprejem. Poleg tega bo imel v kraljevem inštitutu za mednarodno politiko Chathamhouse predavanje o pereh zunanje-političnih vprašanjih. Med bivanjem v Londonu bo tudi obiskal londonski pokrajinski svet in eno mestno občino. Izven Londona bo podpredsednik Kardelj obiskal neko

Zarota v Indoneziji

Bandung, 11. nov. (Reuter). Predsednik Indonezije Sukarno je povedal danes v Bandungu, da skušajo razdiralni elementi strmoglaviti sedanjo vladu. Ni povedal, če gre za zunanje ali notranje zarotnike, omenil pa je, da je eden izmed zarotniških smotrov, da bi imela Indonezija dobre zveze z Nizozemsko. Dodal je, da ima dokaze, da so zarotniki skušali izkoristiti splošne volitve za ukinitev republike Indonezije. Odkrili so načrte za sabotažo v državni upravi in finančni politiki, na ekonomskem in političnem poročju, za korupcijo in ponarejanje ter uvažanje indonezijskega denarja. Po besedah Sukarna bi temu sledil zunanji vojaški poseg. V drugem delu so zarotniki nameravali oslabilo osrednjo oblast, prepovedati nekatere politične stranke in navezati stike z Nizozemsko.

V sredo bo konec

Ministri so se sporazumeli, da bodo do srede končali — Komentariji o sovjetskem razorožitvenem predlogu — Sporočilo bodo izdali zadnji dan

ZENEVA, 11. nov. (AP). Stir je ministri za zunanje zadeve so se zbrali danes ob 15. uri na tajno sejo, da bi se dogovorili o nadaljnjem delu konferenec. Po tej seji je delegacija ZDA objavila naslednje uradno sporočilo: »Uspoštevajoč navedeni sporazum, da mora konferenca trajati tri tedne, so se ministri sporazumeli na današnjem zasebnem sestanku, da bodo svoje referenca lahko končala v sredo 16. novembra.«

Popoldanska redna seja ministrov za zunanje zadeve o razorožitvi se je začela ob 15.45 pod predsedstvom sovjetskega ministra Molotova.

V zahodnih krogih danes živahno komentirajo najnovejši sovjetski predlog o razorožitvi, ki je bil sprejet v glavnem ugodno. V tih krogih pa pravijo, da določa sovjetski načrt vrsto tehničnih ukrepov, katerih izvedba bi vzela ministrom za zunanje zadeve mnogo časa. Zahodni ministri menijo namreč, da bi bilo za konferenco mnogo ugodnejše, če bi ministri sklepali samo o splošnih načelih razorožitve, obdelavo takega sporazuma pa bi prepustili pododboru OZN za razorožitve.

Nova ležišča urana

Oslo, 11. nov. Kakor poroča časopis »Arbeider Bladet«, so v bližini vasi Modume pri Oslu našli nahajališče urana, ki je verjetno najbogatejše med vsemimi dosedaj znanimi ležišči urana na Norveškem. V prvih poskusih so dobili od tone uranove rude dva kilograma čistega urana.

ALŽIR, 11. nov. (AFP) Stalno vojaško sodišče v Alžiru je obsodilo na smrt nekoga demorodca, ki je obtožen, da je med poljsko racijo v Tizi Ranifa streljal na policijo. Iz zaporov v Konstantini je zbežal Bam Bulaid Mostefa, eden izmed voditeljev konstantinskih upornikov, ki je bil obsodjen na smrt. Z njim je zbežalo še devet drugih.

SOVJETSKO-NORVEŠKI RAZGOVORI

Moskva, 11. nov. (Tass) V Kremlju so se danes začeli razgovori med najvišjimi zastopniki Norveške in Sovjetske zveze. Od norveške strani so navzoči pri razgovorih predsednik vlade Gerhardson, minister trgovine Skaud, norveški veleposlanik v Moskvi Brodland in drugi, od sovjetske pa predsednik vlade maršal Bulganin, član prezidija Vrhovnega sovjeta Hruščev, prvi namestnik pred-

sednika zveznega izvršnega sveta, ter britanski inštitut za jedrske energije v Harwellu.

Podpredsednika Kardelja bosta med njegovim obiskom v Veliki Britaniji sprejela državni podsekretar za zunanje zadeve Srdjan Prica in državni podsekretar v zveznem izvršnem svetu Anton Vratuša.

Predstavnik je nato odgovoril na vprašanja, ki so mu jih postavili domači in tuji novinarji. V zvezi z različnimi tolmačenji o povišah vzhodnih držav, do katerih je prišlo ob priliki obiska ameriškega zunanjega ministra Dullesa predsedniku Titu, je izjavil: »Tudi na brisolskih razgovorih so bila izražena splošno znana načela o popolni neodvisnosti in nevmešavanju v notranje zadeve drugih držav, kakor tudi o pravici, ki jo ima vsaka država, da si sama brez vmešavanja od zunaj izbere svoj politični in gospodarski sistem. Gospod Dulles je s svojimi besedami povedal to, o čemer je bilo stvarno govora in to je dalo povod za najrazličnejša in med seboj popolnoma nasprotujoča si tolmačenja v tujem tisku.

Načelno stališče Jugoslavije o pravicah vseh držav, torej tudi vzhodnoevropskih do neodvisnosti se je dobro znano. To stališče se je odražalo v raznih skupnih deklaracijah, kot na primer v jugoslovansko-sovjetski — beograjski deklaraciji in drugih deklaracijah, ki jih je podpisala Jugoslavija. Razumljivo je — je poudaril — da Jugoslavija ostaja pri takem pojmovanju in pri takem stališču.

Predstavnik sekretariata je v zvezi z glasovi, da bi prišlo do jugoslovansko-avstrijskih razgovorov o bivši avstrijski imovini v Jugoslaviji dejal, da takšni razgovori niso v načrtu. Vprašanje bivše avstrijske imovine v Jugoslaviji — je dejal — je urejeno z državno pogodbo o Avstriji, ki določa poseben

glasovanje v Združenih narodih in splošna obsodba politike Južnoafriške unije pa sta mnogo pomembnejša kot koraki neke posamezne države. Dokazujeta namreč, da razizem, kolonializem in drugačen pritisk niso več »notra-

nja zadeva neke države«, kakor tudi ni mogoče borbe proti takim pojavom zagraditi z državnimi mejami. Dejstvo, da je najvišja mednarodna organizacija kolektivno obsodila Južnoafriško unijo, je ne le moralna zmaga teh načel, piše davi »Hindustan Times«, pač pa tudi praktični ukrep, ki bo prej ali slej rodil uspehe. Južnoafriška unija se je s svojim stališčem moralno ločila od ostalega sveta in to bo nedvomno prisililo njeno vladu, da bo začela premisljati o svojih političnih koncepcijah. Politični odbor Generalne skupščine OZN je na davišnji seji sklepal o tem, ali naj bi povabili zastopnike Južne in Severne Koreje k razpravi o korejskem vprašanju v tem odboru. Sivijski predstavnik je bil za to, da povabijo oba dela Koreje, ameriški predstavnik pa je bil proti povabilu »severnemu«, češ da je Severna Koreja »kriva napadalnosti in tega z ničemer ni skušala popraviti«. Zastopnik Sovjetske zveze Malik je zagovarjal načelo, da bi moral nehati s tem, da branijo Severni Koreji udeležbo pri razgovorih o Koreji. Zastopniki nekaterih držav so podprli ameriško stališče, indijski zastopnik Menon pa je podprl sivijski predlog, rekoč, naj politični odbor pozabi preteklost, ker ne gre več za napadalnost, pač pa za združitev Koreje. — Po triurnem razpravljanju politič-

Prevrat v Braziliji

General Teixeira Lott vrgl Luzovo vladu — Topovski strelji v Rio de Janeiru

RIO DE JANEIRO, 11. nov. (AP). Brazilska armada pod poveljstvom generala Henriqua Teixeira Lotta je danes do polnočne izvršila državni udar in sednika Carlosa Coimbra da križarju izredne enote vojaške čile morebitne nerede. Poročajo, dosedajni predsednik Carlos da pred tremi dnevi po odstopu predsednika Cafe Filha, pa se je zatekel na križarko »Barasso«.

Včeraj zvečer je general Lott, ki je zbral ljudi v vojski, ki so hoteli preprečiti postavitve izvoljenega predsednika Juscelina Kubitscheka, po sporu s Carlosom Luzom odstopil kot minister vojske. Nato je general Lott odšel v osredje vojašnice federalne oblasti in prevzel poveljstvo.

V sporočilu, ki ga je general Teixeira objavil davi po izvedenem državnem udaru, je rečeno, da so nastopili proti časnemu predsedniku, ker je izdal odločbe, ki žalijo čast vojske. Predsednik vrhovnega sodišča, predsednika obeh kongresov in večina vojaških predstojnikov v Rio de Janeiru in državi so objavili podporo gibanju generala Lotta. Za nočjo opolnoči je skliceno izredno zasedanje kongresa, na katerem bodo odločili glede novega predsednika Brazilije. Po ustavi bi moral prevzeti to mesto podpredsednik senata Nereu Ramos. Malo pozneje je general Lott pozval vojaške predstojnike mornarice in letalstva, naj se pridružijo državnemu udaru, kaže pa, da je večina to odklonila. Pravijo, da sta mornarica in letalstvo za to, da se vrne na oblast časni predsednik Carlos da Luz.

Po nekaterih poročilih so se lanes okrog polnočnega slišali v središču Rio de Janeira topovski strelji, ni pa nikakega potrdila, da bi šlo pri tem za spopad med vojsko in mornarico.

NOVICE V SLIKI

Pred nekaj tedni je na volitvah v Južnem Vietnamu zmagal predsednik vlade Ngo Din Diem. Tako je volitvah je proglasil Južni Vietnam za republiko. Na sliki: Okrašenno vojno postopje z rezultati volitev in proglasom o republiki.

GENERALNA SKUPŠČINA OZN

Obsodba rasistične politike

Delhijska javnost obsoja napad Južne Afrike na indijsko protirasistično politiko — Politični odbor razpravlja o Koreji — Debata o arabskih beguncih in o skladu za pomoč nerazvitim državam

New Delhi, 11. nov. (Tanjug). Delhijska javnost in politični krogi so davi obsodili namero južnoafriške delegacije, da bi Indijo obdoližila vodstva »protirasistiške propagande«, kakor je izjavil delegat Du Plessis v posebnem političnem odboru. Indijska delegacija nedvomno ni ravnodušna do dogodkov v Južni Afriki unij, saj živi tam okrog tri sto tisoč izseljencev indijskega rodu, in je bila tudi načelno vedno proti kolonializmu v vseh njegovih oblikah.

Glasovanje v Združenih narodih in splošna obsodba politike Južnoafriške unije pa sta mnogo pomembnejša kot koraki neke posamezne države. Dokazujeta namreč, da razizem, kolonializem in drugačen pritisk niso več »notra-

nja zadeva neke države«, kakor tudi ni mogoče borbe proti takim pojavom zagraditi z državnimi mejami. Dejstvo, da je najvišja mednarodna organizacija kolektivno obsodila Južnoafriško unijo, je ne le moralna zmaga teh načel, piše davi »Hindustan Times«, pač pa tudi praktični ukrep, ki bo prej ali slej rodil uspehe. Južnoafriška unija se je s svojim stališčem moralno ločila od ostalega sveta in to bo nedvomno prisililo njeno vladu, da bo začela premisljati o svojih političnih koncepcijah.

Politični odbor Generalne skupščine OZN je na davišnji seji sklepal o tem, ali naj bi povabili zastopnike Južne in Severne Koreje k razpravi o korejskem vprašanju v tem odboru. Sivijski predstavnik je bil za to, da povabijo oba dela Koreje, ameriški predstavnik pa je bil proti povabilu »severnemu«, češ da je Severna Koreja »kriva napadalnosti in tega z ničemer ni skušala popraviti«. Zastopnik Sovjetske zveze Malik je zagovarjal načelo, da bi moral nehati s tem, da branijo Severni Koreji udeležbo pri razgovorih o Koreji. Zastopniki nekaterih držav so podprli ameriško stališče, indijski zastopnik Menon pa je podprl sivijski predlog, rekoč, naj politični odbor pozabi preteklost, ker ne gre več za napadalnost, pač pa za združitev Koreje. — Po triurnem razpravljanju politič-

ni odbor ni sklenil ničesar. Danes bodo glasovali o tem, če naj povabijo zastopnike Južne Koreje, pri čemer bodo zastopniki Sovjetske zveze, Sirije in Indije gotovo ponovili zahtevo, da je treba povabiti tudi zastopnike Severne Koreje.

Posebni politični odbor bo danes razpravljal o arabskih beguncih. Poročilo po podal Henry Labouisse, vodja agencije OZN za pomoč arabskim beguncem. Arabske države zahtevajo, da se begunci vrnejo na svoje domove v Izrael. Mogoče je, da se debata v tem odboru ne bo omejila samo na begunce, pač pa sprčo položaja na Srednjem vzhodu tudi o odnosih med Izraelom in arabskimi državami.

PRVA NEMSKA GENERALA

Bonn, 11. nov. (AP) Predsednik Zahodne Nemčije Heuss je včeraj imenoval prva dva generala zahodnonemške vojske. Adolf Heusinger in Hans Speidel, ki sta bila generala v Hitlerjevi armadi, sta dobila isti čin v novi zahodnonemški vojski.

Bundestag je danes odobril sporazum med Zahodno Nemčijo in ZDA o preskrbi zahodnonemške vojske z ameriškim orožjem in potrebščinami. Za konjski predlog so sedaj poslali v odobritev Bundestagu, ki ga bo, če ga bo potrdil, vrnil Bund-

Kanadski delegat Peter Conroy je izjavil danes v ekonomskem odboru OZN, da se ni prišel čas za ustanovitev posebnega sklada OZN za pomoč nerazvitim državam, češ da države, ki bi morale dati večino sredstev za ta sklad, sedaj še ne morejo oblikovati stalne pomoči in v obsegu, ki bi zagotovil neovirano delo tega sklada. S tem je podprl stališče ZDA, ki so enakega mnenja. Grški delegat Karanikas je dejal, na veseliše nočejo prevzeti novih mednarodnih gospodarskih obveznosti, ker je njihova javnost do vsega tega ravnodušna in da bi bilo prav, če bi javnost teh držav pridobila za ustanovitev posebnega sklada za gospodarski razvoj nerazvitih držav.

TELEGRAMI

BUDIMPESTA, 11. nov. Kakor poroča madžarski radio, namerna madžarska vlada izpustiti nemške vojne zločince, ki so doma iz Vzhodne Nemčije. Posebno hude zločince bodo izročili vzhodnonemškimi oblastem.

LONDON, 11. nov. (AP) Britansko ministvo obrambe je sporočilo, da je Sovjetska zveza pred kratkim povzročila še eno poskusno nuklearno eksplozijo. V sporočilu ni rečeno, če gre za atomsko ali vodnikovo bombo.

LONDON, 11. nov. (AFP) Kakor poroča »Financial Times«, bo znašala ameriška pomoč Grčiji za leto 1955/56 50 milijonov dolarjev. Pomoč je za deset milijonov višja kot v minulnem obdobju, in za 12 milijonov nižja kot je bilo predlagano.

PEKING, 11. nov. (Nova Kitajska) Vsi pekinkiški časopisi so danes objavili načrt pravil za kmetijske proizvajalce združenj. Navrt govori o splošnih načelih, članstvu, zemlji, skladih, organizaciji dela, finančni strukturi, razdelitvi dohodkov in drugih važnih organizacijskih in upravnih vprašanjih.

nes objavili načrt pravil za kmetijske proizvajalce združenj. Navrt govori o splošnih načelih, članstvu, zemlji, skladih, organizaciji dela, finančni strukturi, razdelitvi dohodkov in drugih važnih organizacijskih in upravnih vprašanjih.

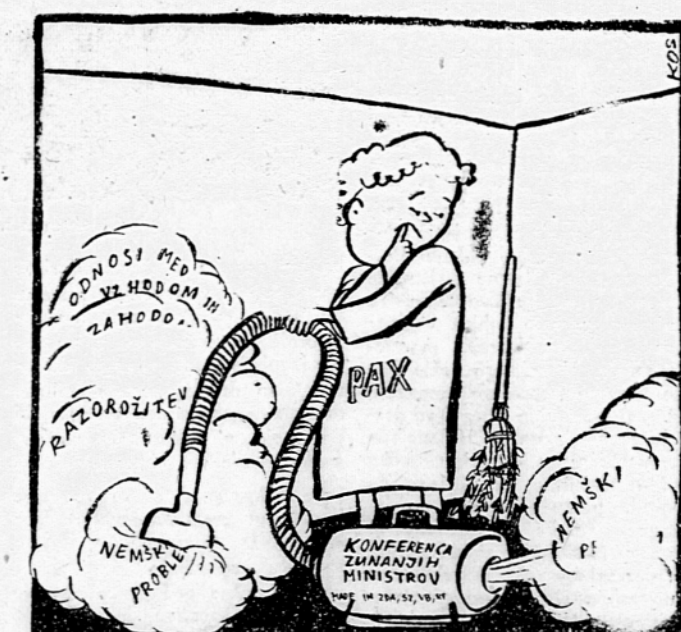
BEELIN, 11. nov. (Reuter) Vzhodnonemška vlada je imenovala enega izmed podpredsednikov vlade Williha Stophja za ministra za atomsko raziskovanje. Stoph je bil minister za notranje zadeve do lani, ko je sam prošil za razrešitev.

WAYCROSS, 11. nov. (AFP) Demokratski senator Walter George je izjavil včeraj, da po njegovi sodbi sovjetska zavrnitev zahodnega načrta za združitev Nemčije ni začetek nove hladne vojne. Zenevska konferenca se prav gotovo ne bo končala brez kake nove objube, je pripomnil.

Ukrepi in ugovori

Buenos Aires, 11. nov. (AFP). Posvetovalna junta, ki jo je pred kratkim imenovala argentinska vlada, se je včeraj prvič zbrala. V njej je 20 zastopnikov argentinskih političnih strank razen komunistične partije in peronistične stranke, njena naloga pa je, dajati vladi priporočila o raznih problemih. Vodi jo podpredsednik vlade general Isaac Rojas.

Tatink za tisk in kulturno delavnost v predstavništvu vlade Juan Goyeneche je sinoči odstopil. V pismu na predsednika Eduarda Lonardija sporoča, da je storil to, zato, ker se ne strinja s sedanjo vladno politiko. Goyeneche pravi, da je bilo glavno načelo revolucije, da »ne bo niti zmagovalcev niti premaganih«, da pa se je revolucija spremenila v maščevost. Če bo vlada nadaljevala po tej poti, bo revolucija po njegovem mnenju doživela polom.

»Kdo bi si mislil, da se bo tako kmalu pokvaril...« (Karikatura B. Kos)

DELO NAŠIH INSTITUTOV IN STROKOVNIH DRUŠTEV

Povezanost znanosti s prakso

Iz razgovora s podpredsednikom Geografskega društva Slovenije univ. prof. dr. Svetozarjem Ilesičem

Prof. Ilesič je uvodoma poudaril da delajo isti ljudje v Geografskem inštitutu univerze, v Inštitutu za geografijo SAZU ter v društvu. Delo društva zajema širše družbene naloge - stik geografske znanosti z življenjem, to je s solo, vzgojo, gospodarstvom itd.

meznimi kmetijskimi dejavnostmi v luči zgoraj omenjenih vidikov. To so povezali s proučevanjem demografskega razvoja v zadnjih 80 letih. Zlasti so skušali ugotoviti vzroke agrarne depopulacije v posameznih obdobjih ter razne oblike trajnega in sezonskega izseljevanja. Nadalje so za novejšo dobo priključili temu delu še proučitev sedanjega odnosa med agrarnim področjem in lokalnimi urbanskimi in urbaniziranimi središči.

Regionalni plan za Pomurje

Geografska komisija pri regionalnem planu za Pomurje si je zastavila nalogo, da bo izdelala uvodno geografsko karakteristično področja, njegovega geografskega položaja, odnošaja do sedesstva, nadalje analizo reliefa, pregled naravnih znamenitosti, analizo prebivalstvenih razmer, kot na primer gostoto naseljenosti, rast prebivalstva in naselelij, strukturo prebivalstva, stalna in sezonska, gibanja delovne sile, kmetijsko in nezemljiskozkoriščen površin, zemljiškoposestno strukturo in njen razvoj, obdelavo kmetijsko-statističnega gradiva ter oskrbo prebivalstva s prehrano. Vse to bo komisija obdelala po najmanjših možnih ozemelskih enotah, naselelij ali vsaj katastrskih občinah ter bo izdelala tudi ustrezajoče karte.

Sodelovanje z urbanisti

Geografi sodelujejo tudi pri sestavi urbanističnega načrta za Ljubljano. Pričeli so s kartiranjem izbire zemljišča po mednarodnih metodah, kar je prvotni poskus v FLRJ. V delu pa je tudi proučevanje populacijskih elementov (stanovanjski predeh, prometne zveze in tako dalje), ki vplivajo na razvoj velikega urbanističnega središča, kot je Ljubljana.

Društvo se udeležuje pri sestavi učnega programa za geografijo na gimnazijah in srednjih strokovnih šolah ter skrbi za strokovni dvig pedagoškega kadra s seminarji in drugimi oblikami konzultacije. Prihodnje leto bodo organizirali seminar v Pomurju, ki ima namen navajati srednješolske profesorje na terenska proučevanja in tako prispevati k povezanosti šole s prakso. B. Lipužič

Jubileje zdravnic

Te dni je preteklo 25 let, odkar je prišla gospos dr. PAVLA ČERNE-tova kot miada zdravnica na Golnik, kjer je že našla dr. Furjana, ki je pred dvema letoma slavil srebrni jubilej svojega udejstvovanja v sanatoriju. V vsaki službi bi bila to pomembna obletnica, kaj šele pri tako napornem in odgovornem poslu, kot ga opravlja ona. To je dolga doba nesebičnega, požrtvovalnega dela s pljučno bolnimi. Odmaknjeni Golnik je postal njen dom in trpeči ljudje, ki tu iščejo zdravja, njena velika družina. Vse svoje bogato znanje, svoje nesebične izkušnje in vso ljubezen svojega širokega materinskega srca je postavila v službo bolnikov. Kdo bi mogel prešteti vse tiste, ki se je ozdravili s hvaležnostjo spominjajo?!

V bolnišnice prihajajo ljudje za nekaj dni, tednov, kvečjemu mesecev. V zdravilišču je to drugače. Pljučne bolezni zahtevajo dolgotrajnega, potrpežljivega zdravljenja. Dolge mesece, celo leta, je sanatorij bolnikom dom. Zato ni vseeno, kakšno vdušje vlada v njem. Ni vseeno, če gospodarji le stroga disciplina ali ljubeznivo razumevanje. Tudi tu je dr. Pavla Černe velika. Njenemu materinskemu srcu nikoli ne zmanjka potrpljenja in dobre volje. Njeni varovanci nimajo nikoli občutka, da so samo številke, več ali manj zanimivi primeri. Vedo, da jih smatrajo za ljudi, od katerih ima vsak svoje zamotano čustvovanje in življenjske okoliščine. In vsakemu skuša ona z razumevanjem pomagati spet do zdravja. Od svih Triglavskih sten na severu do daljnega Ohridskega jezera na jugu, po Hrvaški, Vojvodini, Srbiji, Bosni in Dalmaciji ter Crni gori so raztreseni nešteti njeni bišji pacienti. Vsak od njih ji danes z globoko hvaležnostjo in pristržno ljubeznijo želi: Še na mnoga leta!

Prihodnjem letu bo komisija organizirala ekipo proučevanja prirodno-geografskih in gospodarskih razmer na terenu v občini Beltinci, Bodonci, Bogojna, Prosenjakovci in Pucanci. Te občine so izbrali zaradi značilnosti njihovih prirodnih razmer in gospodarske

KULTURNI RAZGLEDI

PRAZNIK SLOVENSKE KNJIGE NA KOBARIŠKEM

Aktiv ljudske univerze v Kobaridu prireja v počastitev desete obletnice svobodnega razvoja slovenske knjige širokopotezno knjižno akcijo, ki ima namen vzbuditi med ljudstvom smisel in ljubezen do dobre in napredne knjige. Slovenske založbe so v ta namen darovale

Uspeh našega tenorista v Sarajevu

Slovenski tenorist Leopold Polence je v tekoči sezoni redni član-solist Opere v Sarajevu. Poročila o njegovem nastopanju so zelo ugodna. V prvih dveh mesecih je pel tri velike in zahtevne vloge z izrazitim uspehom. Debutiral je v Trubadurju ter takoj zbudil pozornost kritike. Nato je nastopil kot Sokolović v Zajčevi operi Nikola Šubić Zrinski ter nedavno s prodornim uspehom kot Werther v Massenetovi operi Istege imena. O tej njegovi vlogi je med drugim zapisal kritik Matovčić: »Že v prejšnjih predstavah ugotovljene glasovne sposobnosti tega novo angažiranega člana so se v veliki vlogi Wertherja ponovno prepričevali, da je v veliki vlogi Istege imena izstopal izredno. Imponirali sta sigurna impostacija zornega registra ter nezmanjšana intenziteta tega metalno akcentuiranega organa skozi vsa štiri dejanja v intimnem glasbenem doživljanju. Z nič manjšim uspehom ni ustvaril Wertherjevega lika tudi igralsko. Ni dvoma, da ima za uspešno realizacijo Massenetovega dela največje zaslugi ravno tenorist Leopold Polence.«

321 izvodov najboljših del, ki so izšla po osvoboditvi. Med temi je 195 knjig namenjenih za mladino. Darovane knjige so razstavljene v knjigarni »Simon Gregorčič« v Kobaridu in bodo služile kot nagrada nabaviteljem knjig v času knjižne akcije, ki se bo zaključila 11. decembra. Aktiv ljudske univerze prireja po vseh literarne večere. Program, ki ga izvaja šest

NOVE KNJIGE IN REVIIJE
Dr. Aleksandar Klurčević: MERENJE PROIZVODNOSTI RADA U INDUSTRIJI. Skopje. Novinski-izdavačko proizvođačko »Stopsanski vesnik«, 1953.

Proučevanje Vovomeške kotline

Geografsko društvo si je zastavilo nalogo, da bo izdelalo podrobno proučitev tistih slovenskih pokrajin, ki so prišle v doseganju geografski literaturi pre malo do veljave. V skupnem sodelovanju z Inštitutom za geografijo pri SAZU in na univerzi je društvo organiziralo proučevanje Vovomeške kotline, ki je med manj obdelanimi predeli Slovenije. Glavna naloga je bila osvetljevati gospodarskih in socialnih problemov te pokrajine in njenih prirodnih svojstev. Proučevanje je obsegalo zbiranje in urejevanje gradiva, obdelavo

statističnega materiala in delo na terenu. Idejni pobudnik tega dela je bil profesor dr. Anton Melik. Pri delu ekipe so sodelovali 4 asistenti in 19 slušateljev. V fizično-geografskem delu proučevanja terasnih nivojev so posvetili posebno pažnjo ugotavljanju razširjenosti in debeline kremenitih peskov ter glin, ki imajo za ta predel poseben pomen v bodočem perspektivnem gospodarskem razvoju. V klimatskem pogledu je bilo težiče dela na zbiranju fenoloških podatkov in na merjenju mikroklimatskih prilik, predvsem toploga obrata v Novomeški kotlini. Zbrali so tudi podatke o preskrbi naselij z vodo. Največji del terenskega raziskovanja je bil posvečen proučevanju gospodarske geografskih in demografskih prilik tega ozemlja (gospodarska in socialna struktura vasi, način izrabe tal v njihovi povezanosti z lokalnimi svojstvi reliefa, prsti in podnebja, s tehnološko stopnjo, s socialno-posestno strukturo in s drugimi ekonomskimi faktorji, kot je na primer rentabilnost, stopnja komercializacije, možnost stranskega zaslužka v neagrarnih panogah in tako dalje). Posebno pozornost so posvetili proučevanju odnosa med posa-

Uredništvu

»TAKO MLAD, PA TAKO SITEN«

O ljubljanskih mlečnih restavracijah je bilo že mnogo govora in tudi pisanja v dnevnem časopisu in v vsi kaže, da bo poplavljenega ne manj naprila, več eden bo potreba v njih popolnoma v redu.

Po osornem odgovoru »Tudi Vas bomo poslali tja kamor spadate sodim, da nima mnogo pojma o trdnosti in je mogoče celo pripočiti, da ima »sprjiten« nastop, kajti tako je tudi treba v trgovini.

Ne mislim na široko razpravljalno o tem. Le nekaj, kar sem sam izvedel, želim napisati. Kratko rečeno, potreba za nekaterimi prodajalnimi mleka se ni taka, kot jo potrošniki pričakuje in želi. Kdo je temu kriv, ne vem. Razsodite sami!

Tretji primer, ki sem ga doživel, pa me je prislil, da sem vzel v roko pero. Oni večer sem v Mlečni restavraciji na Trubarjevi cesti kupil četrt kg črnega kruha. Ker se mi ga je zdelo zelo malo, sem ga dal na tehtnico. Pilač sem ga za četrt in to dvajset dinarjev, tehtnica pa je pokazala 100 gramov. Upram, da sem ugotovil, da je to četrt kg črnega kruha, pa bi ga rečem! Pa bi ga bilo dobro vsaj tudi tehtati, ljubljan, bi ne bil siten, da je dejstvo, da oni »kruha ne tehtajo ampak samo režejo«. Le zakaj ga potem prodajajo na kg.

Ne rečem s tem, da je tako po vseh prodajalnih ljubljanskih mlečarn, njih nočem tega poposlovati. Toda zdelo se mi je potrebno, da to napišem, da prizadete ne bodo mislile, da delajo prav.

Sel sem razočaran, vendar pa zelo radoveden, od kje so prišle take in podobne prodajalke na tako delovno mesto. Upram, da bodo prizadete ujaljene, kajti res me zanima, kakšno kvalifikacijo imajo, da se tako »znajdejo«. Navsezadnje mi ne da misliti tistih sedemdeset let, za katere bi bil oglejčan, bi ne bil siten, da je dejstvo, da oni »kruha ne tehtajo ampak samo režejo«. Le zakaj ga potem prodajajo na kg.

Tudi v mlečarni na Trgu relikcije sem pred dnevi doživel nekaj takega, kar bi se po mojem mnenju v trgovini ne smelo zgoditi. Nekje starejši tovarš je imel od kupljenega blaga dobiti nazaj tri dinarje. Tovaršica, ki ga je stregla, je dala denar na prodajalno mizo. Tisti hip pa je omenjena tri dinarje vzel s pulta njena kolegica, ki je stregla gostom pri mizah. Zagovarjam tovaršica, ki se je upravičeno jezila, kje so njegovi trije dinarji. Povedal je prodajalki, da se tako ne dela, da mora denar vrniti njemu ne pa na pulit, da ga lahko vsak vzame. Dejal ji je tudi, da se sel na Trgovniško inšpekcijo in da jo bodo poslali tja, kamor spada, če za delo v trgovini ni sposobna, in prodajalka? Ne vem, ali se je zavedala krivde ali ne.

Ne rečem s tem, da je tako po vseh prodajalnih ljubljanskih mlečarn, njih nočem tega poposlovati. Toda zdelo se mi je potrebno, da to napišem, da prizadete ne bodo mislile, da delajo prav.

FR. DRENOVEC

OBISK NA ŠVEDSKEM

Otrok, mati in družina

Dobil sem vtis, da posveča skrbstvena služba otrokom in materam največ pozornosti. Takoj pa moram dodati, da so oblike tega dela zelo pestre.

preteklosti in so ostale še danes zaradi razmeroma nizkih pokojnin. Diplomanti prihajajo torej iz visokih sol s precejšnjimi zadolžitvami. Če traja študij 4 leta in so se sami vzdrževali, so zadolženi najmanj za celoten dvoletni zašluzek. Zato so študentje sami zainteresirani, da šolanje čimprej končajo. Nujno morajo misliti na materialne posledice, predno se odločajo za odložitve izpita na primer, kaj šele diplome.

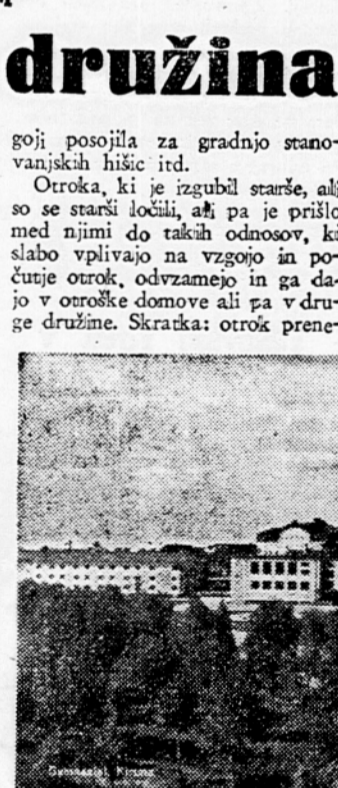
Do 16. leta starosti prejemajo vse matere letno po 290 kron o troškega dodatka (vrednost 75 delovnih ur povprečnega zaslužka). Ta dodatek se lahko zviša za otroke, ki nimajo staršev ali pa so stari ločeni. V šoloobvezni dobi prejemajo poleg tega otroci brezplačno učila in malico. Če so otroci oddaljeni več kot 4 km od šole (na severu tudi 40 - 60 km!), morajo šolske oblasti skrbeti za prevoz ali pa za šolske domove. Bolehnim, slabotnim in otrokom socialno šibkejših staršev plačajo letovanje v počitniških kolonijah. Poleg tega imajo široko mrežo mladinskih domov in drugih ustanov za otroke, ki žive v neurjenih družinskih razmerah. Teh pa ni ravno najmanj.

Mladji zakonski pari in samske matere, ki imajo nezakonskega otroka, lahko dobijo posojilo za nakup pohištva (največ do 3000 kron), ko se jim rodi prvi otrok. Poleg tega dobijo mlade matere, ki živijo v težkih socialnih razmerah, prispevek za nakup dojenčkove oblečke, posteljice, vozička itd., vendar ničesar v denarju, pač pa v blagu.

V srednjih šolah prejemajo lahko dijaki štipendije - predvsem oni, ki so doma izven mesta šole. Študenti na visokih šolah pa lahko dobivajo študijska posojila v letnem znesku 2500 - 3000 kron. Posojila morajo vrniti najkasneje v 75 letih. (Švedski industriji želja manjka 1400 inženirjev in tehnikov!) Sedaj prejema posojilo 9200 študentov (vsega jih je okoli 15.000).

Od lani dalje imajo na Švedskem vsi, ki so v delovnem odnosu, trivedenski letni dopust. Matere gospodinj, ki imajo vsaj 2 otroka izpod 14 let starosti, dobijo državno pomoč za 10-dnevni dopust v posebnih počitniških domovih in brezplačno vožnjo. Večja mesta imajo lastne počitniške domove za matere-gospodinj. Te ugodnosti uživajo lahko v zadnjem času tudi starejše matere-gospodinj. V primeru težje bolezni matere-gospodinj pomagajo negovati otroke in opravljati druga hišna dela posebej izsolane hišne pomočnice. Socialno šibke družine teh uslug ne plačajo. Za to obliko pomoči materam skrbijo komune, ženske organizacije in Rdeči križ. Družine z več otroki imajo prednost pri dodeljevanju stanovanj. Dalje je stopnja progresivnosti davka na osebni dohodek (od 10 - 80% dohodkov) odvisna od števila otrok v družini. Družine z večjim številom otrok dobijo pod ugodnejšimi po-

Univerza v Kiruni

Univerza v Kiruni

starčke. V zadnjem času opuščajo izgradnjo takih ustanov in prehajajo predvsem na gradnjo posebnih stanovanjskih hiš za stare ljudi. V njih ima lahko vsakdo svoje gospodinjstvo, ali pa se brani skupno. Stanovanja v takih stavbah so predvsem enostanovanjska. Tudi druge usluge lahko prejemajo v takih okoliščinah. Seveda proti plačilu. Upokojenci pa osvojevajo stanovanjski sklad v mesih za družine z otroki. Kot so mi pripovedovali, se stari ljudje zelo zavzemajo za gradnjo takih

stanovnikov v komunskih skrbstvenih institucijah te predloge tudi realizirajo (žensko društvo, Rdeči križ itd.). Celotna socialna zakonodaja še ni enotno obdelana - je nad 300 zakonskih predpisov, ki so jih izdali osrednji državni organi. Mnogo pa razpravljajo o poenotenju te zakonodaje.

Morda sem se zadržal preobširno pri socialni politiki. Toda to sem storil zlasti zaradi tega, da bi opozoril na dvoje stvari.

Delavska stranka je ob prihodu na oblast nasledila zelo velike socialne razlike in družbi. Politika polne zaposlenosti, splošen dvig proizvodnje in nova davčna politika ter vse, kar je temu sledilo, teh razlik niso odpravili, čeprav so jih zmanjšali in odredili njegovo nadaljnje gibanje. Sedanja socialna politika pa ima predvsem ta namen, da se kolikor mogoče omljijo na tem področju posledice, ki jih je prejšnja doba pustila in prouči katerim zaradi sedanjih družbeno-ekonomskih odnosov skupnosti ni imunitirana. Da so bistvene prednosti socialnega skrbstva mlajšega datuma (bolniško zavarovanje šole od letos!), se ni treba čuditi: potrebno je bilo ustraviti najprej materialno osnovno in vzporedno z njeno rastjo so se večale tudi možnosti za življenje socialnih pravic.

Druga značilnost te politike je v tem, da se poskuša z njo izravnati novo generacijo - otroke posledicam preteklosti in pojavom, ki jih prinašata sedanj čas in doba sama. Zato ni čudno, če je prav otrok v ospredju celotne švedske socialne politike. In to gnotni kolozaj otrok in zaradi njih družine. »Svoje uspehe bomo merili po tem, če naši otroci ne bodo morali čutiti in prenašati posledice preteklosti,« mi je dejal eden vidnih predstavnikov socialno-demokratske stranke in dodal: »Na drugih področjih zdravimo, tu pa želimo gojiti nove kulture.«

menikom talcev pri sodišču počastili spomin padlih borcev in talcev. Udeležili se bodo veliko zborovanja v dvorani Ljudske prosvete, na katerem bodo najzanimivejši prosvetni delavcem razdelili tudi nagrade in pohvale. In Lenovim trgu bodo odkrili spomenik slovenskemu političnemu in kulturnemu delavcu Antonu Tomšiču. V Mladinski ulici pa bodo odkrili spomenik pedagogu Henriku Schreinerju.

Popoldne si bodo prosvetni delavci ogledali kulturne ustanove in razne razstave. V Slovenskem narodnem gledališču bo predstava Gotovčeve opere »Ero z omega sveta«. Zvečer bo koncert pevskega zbora prosvetnih delavcev »Slavko Osterc« s sodelovanjem Učiteljskega pevskega zbora in orkestra JLA. Dan prosvetnih delavcev bodo zaključili z družabnim večerom. K. M.

Gledališko življenje v škofji Loki

Škofjeloško gledališko življenje je v zadnjem času zelo razgibano. Gledališče KUD »Tone Šfrnc« je za začetek sezone uprizorilo Williampsovo »Stekleno menažerijo«. Bila je to velika preizkušnja igralske zrelosti; pa tudi tehnične zmogljivosti; dokaj slabo opremljena odra. Zdjak ko je gledališka dvorana dobila dostojno lice, bo treba poskrbeti predvsem za opremo odra z zadostnim svetlobnim parkom in drugimi tehničnimi pripomočki, kajti tudi modernjša, tehnično zahtevnejša dela bodo skoraj popolnoma na amaterske odre v manjših središčih.

Trenutno je pripravilo Škofjeloško gledališče Harrisovo dramo »Molčeca usta« v režiji Petra Jamnika. Razveseljivo je dejstvo, da sodeluje pri uprizoritvi dosti mladih igralcev. Med njimi so nekateri celo prvotniki na odru. Gledališče si je zagovarjalo tudi stalna gostovanja Prerovnega gledališča iz Kranja. Prvo gostovanje s Kreftovimi »Celjskimi grofi« se je spremenilo v prirčno manifestacijo skupnega prizadevanja: dati gledalcem čim več umetniških užtkov in kulturne zabave. V kratkem pričakujejo nov obisk Kranjčanov, tokrat z Ingovim »Piknikom«.

Poceni prodamo RABLJEN TOVORNI AVTOMOBIL znamke »Chevrolet« - 3-tonski, v dobrem stanju. Splošna mehanika, Lendava MALINOVE SADIKE iz lastnih nasadov oddamo (večje količine) po ugodnih pogojih predvsem zadrugam iz ljubljanskega in kranjskega okraja. »ALKO«, destilacija in tovarna likerjev, Ljubljana.

PISE: JANEZ TRINOVEC

ZA OČETOM

RISE: MIKI MUSTER

Ko sta žival odrla in povohala meso, je Zoran... Čudno diši ta mrečina. — Po mravljah pač...

140. »Če psu ne tekne, bo še manj nama,« je dejal Zoran. »Kar tule ga pustiva. Samo kožo bova vzela. Lepa je in nemara bi nama še utegnila kakor koristiti...«

141. Srečno sta spet našla svojo kolibo in v njej tudi opico, ki se je med njunim potepanjem po pragozdu umirila in zaspala na kupu trave. Bojan je razgrnil mravljinčarjevo kožo z dlako navzdol po trehi, medtem ko je Zoran izkoristil čas za igro z opico, kateri je prinesel iz gozda prigrizke sladkih jagod. Jedla jih je s slastjo in se obliževala kakor mačka.

SE NEKAJ... »

UMORJEN, KER JE VOZIL BREZ LUČI

Mededeljek, 7. t. m. ob 4. zjutraj našli cestni policajci približno 100 metrov od levega cestišča, ki vodi od Maribora proti Hočam mrtvega avtomobila znamke Francja Bracka, ključarja v Tovarni avtomobilov, ki stoji v Pivolar pri... Varnostnega organa je najprej sporočeno, da gre za avtomobil, ki ga je povozil... Zagonetni umor je bil v razmeroma kratkem času po zaslugi poizvedbe vseh organov kriminalistične službe uspešno raziskovan...

OČE, KI NI OČE

Vsa naša skrb je danes posvečena otroku. Drobno neozgledno bitje, ki se rodi v družini je potrebno nege in pomoči svojih staršev. Pod vodstvom očeta in matere otrok raste in se razvija v samostojnega človeka. Pod vodstvom očeta in matere otrok raste in se razvija v samostojnega človeka...

MEAD FOZIGALEC

Mead področje vase Lahovce so se... Pod tem naslovom so objavili... Mead področje vase Lahovce so se... Pod tem naslovom so objavili... Mead področje vase Lahovce so se... Pod tem naslovom so objavili...

OLEJNE VESTI

KOLENDAR 12. novembra: Emil... 12. novembra 1873 se je rodil slovenski pisatelj in javni delavec Engelbert Gangl. Pisal je naravoslovne in zgodovinske delo... Slaviščno društvo priredilo je priredilo 13. XI. literarno ekskurzijo po Ljubljani. Vodil bo prof. ...

5. novembra sta se poročila Flisinger Pavel in Rajšlj Liza iz Meribora: Cestlano — Slavka.

Zahvala. Zdravniku dr. Dušanu Bardiču v Zelenkih izrekan naj toplejšo zahvalo za uspešno in požrtvovalno zdravljenje moje žene Katerine. Bevk Anton, posestnik, Davča 18.

Komunalna uprava Brežice obvešča, da bo 17. nov. 1955 v Kapežah pri Dobru veliki letnik zivinski, konjski in svinski sejan. Prodajalci in kupci vabljani.

MESTNO LUTKOVO GLEDALIŠČE MARIONETE Levstikov (Santjakobski) trg

Sobota, 12. nov., ob 17. Frane Milčinski: »Zvezdica Zaspanka.« Ob 20.30: Frane Milčinski: »Zvezdica Zaspanka.« Smeto za odrasle.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE Komenskega 12

Nedelja, 13. nov., ob 15. in 17: »Pestirček Peter in kralj Briljantina.« Balke v štirih slikah. Prodaja vstopnic od 10. do 12. in od 14. dalje.

ROČNE LUTKE Resljeva c. 23

Nedelja, 13. nov. ob 17. Frane Milčinski: »Zvezdica zaspanka.« Otvoritev sezone. Prodaja vstopnic za vse predstave v soboto ob 10. do 12. ure na upravi Mestnega lutkovnega gledališča, Resljeva c. 23, tel. 32-020 in pol ure pred vsako predstavo pri obeh gledaliških blagajnah.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ Nedelja, 13. nov., ob 16: Bratko Kreft: »Čeljski grofje.« Izven in za podelželje.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE Sobota, 12. nov., ob 16: Ivan Cankar: Kralj na Betajnovi, Slavnostna premiera v počastitev desetletnice osvoboditve in desettletnice obstoja in dela MGJ.

CELJSKO GLEDALIŠČE Sobota, 12. nov. ob 20: George Sankar: »Othello.« Premiera. Red premierski in izven.

KONCERTI Sarajevski godalni kvartet in pianist JANKO RAVNIK koncertirajo v ponedeljek, 14. novembra, za MODRI ABONMA. Na spredu godalna kvarteta Boche...

OPERA Sobota, 12. nov., ob 19.30: Verdi: Rigoletto. Gostovanje Rudolfa Francja. Izven in za podelželje.

MESTNO GLEDALIŠČE Ljubljana, Gledališka pasaža

Sobota, 12. nov., ob 20. Anouilh: Colomba. Izven. Nedelja, 13. nov., ob 20. Giraudoux: Trojanske vojne ne bo. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Ljubljana - Mestni dom

Sobota, 12. nov., ob 20. Finžgar: »Divji lovec« ljudska igra — izven, razprodano. Nedelja, 13. nov., ob 16. Goerner: »Peppelkorn, pravljica« igra, izven.

OB 20. Finžgar: »Divji lovec« ljudska igra. Izven. Sreda, 16. nov., ob 20. Finžgar: »Divji lovec, ljudska igra, izven.

AEROKLUB NOVO MESTO sporoča, da se je smrtno onesrečil pilot in upravnik letalske šole v Novem mestu. Njegovi posmrtni ostanki bodo prenešeni iz novomeške mrtvašnice v soboto, dne 12. nov. ob 16 uri na železniško postajo, od koder ga bodo prepeljali v njegov domači kraj.

NIKICA BULE

Okrajni komite ZKS, Okrajni odbor UROJ, Okrajni odbor LTS, Okrajni odbor SZDL, Okrajni ljudski odbor in občinski odbor Novo mesto

Sobota, 19. nov., ob 20. Schiller: »Marija Stuart«, tragedija, gostovanje Mihaele Saričeve, izven.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje tel. št. 32-860. Rezervirane vstopnice morate vzeti najkasneje do 11. ure na dan predstave.

POPRAVKI VOZNIH REDOV podjetja »Transturist« na proгах: SKOPIJA LOKA — ZIRI — SKOPIJA LOKA

iz Sk. Loke do 15. XI. 1955 ob 16.20 do 15. XI. dalje ob 16.15 dnevno redno; iz Ziri do 15. XI. ob 4.34 vsak dan, ob 15. XI. dalje ob 4.34 ob nedeljah in praznikih; nov progo z odhodom iz Ziri ob 6.44 in prihodom v Skopjo Loko ob 7.55 vsak dan.

SKOPIJA LOKA — ZELENJANI — SKOPIJA LOKA: iz Sk. Loke do 15. XI. ob 16.20, ob 15. XI. dalje ob 16.15 vsak dan.

ZREZNIKI — ZALI LOG — ZELENJANI: iz Zelezikov ob 15. XI. dalje ob 17.00 vsak dan; iz Zalega loga ob 16. XI. dalje ob 6.05 ob delavniških ob 5.10 ob nedeljah in praznikih.

SKOPIJA LOKA mesto — kolo-dvor: iz mesta do 15. XI. ob 19.05, ob 15. XI. dalje ob 18.00, ob 15. XI. dalje ob 16.15, ob 15. XI. dalje ob 16.15.

TRANSTURIST: SKOPIJA LOKA — ZIRI — SKOPIJA LOKA

UMRLI Umrl je naš ljubljenski dobri očka v 90. letu starosti.

JANEZ KRPAR Pogreb bo v nedeljo, dne 13. t. m. ob 15. uri iz Jožefove enl. vežice na Zalah. Zaljučni otroci: Manca, Mici, Ivan in ostalo sorodstvo.

ZAHVALE Ob nenadomestljivi izgubi, ki nas je zadel a prerano smrtjo našega predragega

dr. FRANCA JAKONČICA zdravnika iz Gorice

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste ta prezgodnji grob obušli s svetelnim ter ga v tako častnem številu spremlili do njegovega poslednjega doma.

Posebno zahvalo smo dolžni predsedstvu SZDL za Slovenijo, Glavnemu odboru ZB NOV za Slovenijo, tov. prof. Cundru za balneološke posojilniške trupe in ostalim tov. zdravnikom iz Rog. Slatine in Celja za pomoč in skrb v boleznih. Enako velja naša zahvala predsedstvu Demokratske fronte iz Gorice, obd. odboru SZDL ter Okraj. Rdeči. mo krizu iz Nove Gorice za poklonjene vence kakor tudi dr. Lambertu Miroslavu in prof. Marjari Bratuž za poslovljene besede ob grobu. Topla zahvala pevecem iz Nove Gorice in Sempetra, delegacij gorških Slovencev ter vsem prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali ter obujali spomin na dobra in plennitela dela pokojnika.

Vsem in vsakomur naša iskrena hvala! Jerica Jakončič in ostalo sorodstvo. Gorica (Italija), 7. novem. 1955.

Ob bridki izgubi mojega tožja IVANA CMAGER se iskreno zahvaljujem sostanovalec in kolektivni hotelja »Korolana«, posebno direktorju tov. Sansu in tov. Polak Francu za vestransko pomoč, vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremlili na njegov zadnji poti. Zaljučna žena Marica in hčerka Lidca. Jesenice, 16. novembra 1955.

Vsem, ki so se poslovlili v tolikšnem številu od našega draga, deda in tasta IVANA OSABEN strojevođe v p.

posebno tov. dr. Trtniku za njegovo požrtvovalno v zdravilju draga pokojnika in vsem, ki so nam osebno ali pismeno izrazili sožalje — naša srečna zahvala. Osabnovi in Cvetrežnikovi.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, ki so spremlili mojo drago mamo ANO BOZICNIK na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni vsem darovalcem vencev in cvetja. Družina Cotarjeva. Kranj, 9. 11. 1955.

RAZPISI RAZPIS Občinski ljudski odbor Radovljica, Komisija za imenovanje, razpisuje po členu 10. (Ur. list FIJA št. 24-55) in po členu 11. Uredbe o ustanovitvi in postopku imenovanja in obtovi (Ur. list št. 81-53) mesto direktorja pri Gostinskem podjetju Hotel »Grajski dvor, Radovljica«: Posajil: kvalificiran; gostinski; delavec z najmanj 10-letno prakso v gostinstvu ali 10-letno komercialno prakso in z znanjem vsaj enega tujega jezika. Interesenti naj se prijavijo in vložijo pismeno prošnjo do 18. XI. 1955 na Občinski ljudski odbor Radovljica. Prošnji naj prilozijo tudi življenjepis, dokazila o šolski in strokovni izobrazbi, opis dosedanjih zaposlitev ter potrdilo o nezakazanosti. Občinski ljudski odbor — Radovljica. — R

RAZPIS Upravni odbor Vodne skupnosti za melioracijo Prekmurja v Murski Soboti razpisuje po členu 27. splošnih pravil naslednji delovni mesti: 1. računovodje, 2. strojniki — soferja. Pogojil: ad 1. ekonomska srednja šola s prakso, ad 2. kvalificiran strojnik ali mehanik-sofer za delo z bagerjem gosinjarije. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. — R

PUTNIK SLOVENIJA PUTNIK v Ljubljani bo organiziral za nocojšnjo tekmo odred: Segesta v Domžalah dne 13. XI. avtobusne prevoze. Vozovnice po 150 din (za obe smeri) lahko kupijo interesi in poslovalnici PUTNIK od sobote zvečer. Avtobusni odpovedje iz Ljubljane ob 13.30 uri, izpred poslovalnice PUTNIK in se vračajo iz Domžal ob 16.30 uri. V prodaji so samo sedeži.

SPORED ZA SOBOTO Poročila: 5.05 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00. 5.00 do 6.20 Dobro jutro, dragi pesnišalci (pester glasbeni spored), 6.20 Naš predlog za vaš jedilnik, 6.25 Reklame, 6.35 Mali glasbeni mozaič, 7.10 do 7.30 Igrajo anarhizmi Gus Viseur, Loulou Legrand in Jo. Monty, 7.30 Radjski kolektor, 11.05 Gospodinski na sveti, 11.15 Domače naprave izvajarji Miro Gregorin in Stjirje flosarji, 11.45 Pojte z nami, otroci, 12.00 Lalek opoldanski glasbeni spored, 12.30 Koncert po željah, igra. Suša: Opis tipov tal, 12.40 Nekaj predjudij F. Chopina, 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame, 13.30 Melodije za prijetno razvedro, 14.20 Pionirski kotiček, 14.35 Zdeli ste — poslušajte, 15.15 Zabavna glasba, 15.30 Utrinki iz literature — iz »Preprosti pesmi Mileta Klopčiča (ob 50-letnici pesnikovega rojstva), 15.45 Iz serije »Viktorija Herberta, 16.00 Novi glasbeni koncerti, 16.15 Zabavna glasba, vmes reklame, 16.30 Okno v svet: Petrovska pravda v vasi Buravci, 16.45 Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Škoberne, 16.55 Jezikični pogovori, 16.59 Igra kvartet Jure Borežnik, 19.00 Radjski dnevnik, 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame, 20.00 Veseli večer: Skrivnost hiše šte. 13, 20.15 do 23.00 Oddaja za naše izseljence na tujini, 23.00 Radjski program: Plesna glasba, 23.00 do 24.00 Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (prenos iz Zagreba).

MALI OGLASI FOTO HOLYNSKI, Ljubljana — Cankarjeva 8, sprejema naročila za vsakovrstno fotografiranje izven ateljeja in se pripravlja na podjetjem, društvom in zaosebim interesom. Tel. 21-689, 20707-1

TAKOJ SPREJMEMO administrativno moč s srednjo ekonomsko šolo. Sprejemamo tudi dva strojna tehnika. Ponudbe pošljite na naslov »Ema«, Cručce, 2159-1

PUSKARNA KRANJ sprejme absolutno srednje ekonomske šole — tudi začetnico — za delo v komercialni in večje število puškarjev, ordinarjev ali ključarjev varjenih ročnega dela. Plača po tarifnem pravilniku — dogovoru, 2159-1

SPREJMEMO takoj prodajalca ali prodajalca za knjigarno in papirnico. Državna založba Slovenije, Mestni trg 26, 2158-1

UPRAVNI ODBOR DPD Svoboda Ptuj išče za svojo godbeno sekzio baritonista (Burtonista) in F-basista (pozna). Svoboda Ptuj preskrbi primerno zaposlitev in stanovanje v Ptuj. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja pri godbi in zaposlitve, ki jo želijo. 21249-1

PEKOVSKEGA MOJSTRA sprejme takoj. Pekarna Slivnik — Brežice, 21289-1

ZENSKO srednjih let sprejemamo: končno v gospodinjstvu v do poldanskim urah. Bertona, 21290-1

PRODAJALCE srečk sprejemamo. Trubarjeva 76, 21238-2

ZAMENJAM ali prodam železna vrtna vrata, vse kotno železo Azman; Viška 57, 21127-4

VINOGRADNIŠKO POSESTVO v Halozah prodam. Neslov v ogl. odd. 21142-4

UGODNO PRODRAM nov foteji in staro ornaro. Postojnska ul. 61, 21248-4

PODGANE MIŠI IN VOLUHARJEVE strupine z ing. Prezlevičem pripravljamo Ljubljana, Wolfova 3, 21127-4

SMOKING in ogrode vzdvižnega štedilnika naprodaj. Hradskega 7, 21176-4

BATERIJSKI RADIO prodam. Naslov v ogl. odd. 21131-4

Zadružno podjetje »OBNOVA« Krško sprejme s 1. 1. 1955 v službo gradbenega tehnika, komercialista in materialnega knjigovođe. Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe pošljite na upravo podjetja.

KINO

»UNION«: premiera franc. italijanskega filma »Teresa Raquin«. Tednik: Predstave ob 16., 18. in 20. v gl. vlogi: Simone Signoret, Raf Vallone Ob 22. premiera amer. barv. filma »Hondo«. »KOMUNA«: amer. barv. film »Hondo«. »Tedi«: predstave ob 15., 17.30 in 20 v gl. vlogi: Spencer Tracy in Katharina Hepburn

»VIC«: amer. barvasti film »Bledolčnikova sn«: Tednik: predstave ob 16. in 18. in 20 v glavni vlogi: Bob Hope in Jane Russell.

»SLOGA«: amer. barvasti film »Izpod Sanare«. Tednik: Predstave ob 15. in 21. Ob 10. predstava istega filma. Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9.30 do 11. ter od 14. dalje. Prodaja vstopnic za matinejo v kino Sligi uto pred predstavo predstave.

»SOCA«: amer. barvasti film »Bledolčnikova sn«. Tednik: Predstave ob 16., 18. in 20. Prodaja vstopnic od 14. dalje.

»SISKA«: marokanski film »Othello«. Glavni vlogi: Orson Welles. Režija: Orson Welles. Predstave ob 16., 18. in 20. Prodaja vstopnic od 14. dalje.

»TRIGLAV«: amer. film »Slavolok znanje«. v gl. vlogi: Charles Boyer in Ingrid Bergman. Predstave ob 16. 18. in 20. Prodaja vstopnic uto pred predstavo predstave.

»LITOSTROJ«: avstrij. film »Dva v avtu«, ob 18. in 20. Prodaja vstopnic uto pred predstavo predstave.

SENTVID »SVOBODA«: jugoslovanski film »Poslednji most«, ob 17. in 19.

VEVCE: amer. film »Alarm na jugu«. ZADOBROVA: amer. film »Zenske prihalje«. DOMZALE: amer. barvasti film »Moulin Rouge«, ob 18. in 20. KAMNIK: amer. film »Pregnanci iz Foke«. FIATA.

JRS »BUDUPLATI«: ameriški film »Kaličova blaga«, ob 20. BLED: francoski film »Imel sem 7 hčera«, ob 17. in 20. BREŽICE »DOM«: ameriški film »Izmed 30. nadstropja«. NOVO MESTO »KRKA«: ameriški barvasti film »Sneg na Kiliman-džeru. KRANI »STORZI«: amer. barvasti film »Po čem je slava«. Predstave ob 16. 18. in 20 v gl. vlogi: James Cagney, Dan Dailey in Corine Calve. Ob 22. uri premiera ameriškega filma »Kapetan Keris. Jutri ob 22. bo premiera ameriškega filma »Zelim Te«. KRANI »SVOBODA«: ameriška film »Kdo pride pozneje«, ob 18. in 20. JESENICE »RADIO«: premiera italijanskega filma »Bandito Musolini«, ob 18. in 20. JESENICE »SLOVA«: premiera amer. filma »Pago Pago začarani otrok«, ob 18. in 20. KOROSKA BELA: zaradi obnove zborna ZB za prto!

29. X. je bila najdena zapesna ura na Poljanski cesti. Dobi se pri Jerič, Poljanska c. 54, od 14.30 do 15.30. 21258-19

SAMOSTOJNO GOSPODNIŠKO OMOČNIČNO sprejemam. Valber, Varnostna 3-11, 21244-1

NATAKARICO: Opleteno in neposobno, ter natarikovo za nedeljso strežbo sprejemam. Nastop službe takoj. Gostilna »Dolenjci, Ljubljana, Dolenska c. 3. 21293-1

UPOKOJENKO k mlajšemu otroku za dopolnilne imen. Naslov v ogl. odd. 21252-2

UGODNO PRODRAM moško cremen-bi suktnjo in rjavo kemgarn obleko za visoko postavo. — Vprašati popoldne. Brunen — Herbersteina 3, Ljubljana (Pondove hiše). 21279-4

RADIO »Philips«, 5-cvrmn, v dobrem stanju, prodam. Golob, Gosposvetska 52, Jesenice. 21298-4

KUPIM eno do dvostanovniško hišo z vrtem v okolici Lesc ali Radovljice. Ponudbe v ogl. odd. pod »Gotovina«. 21293-7

OBZALUJEM in preključim, kar sam neresničnega govori o Jannež Francu, Ljubljana. Poljanski nasip št. 90, ker nisem za to nobene odgovora. Bukovec Jože, Ljubljana, Tovarniške 5. 21298-11

TRGOVSKO PODJETJE v Ljubljani išče materialno knjigovođinjo. Ponudbe v oglasni oddelku pod »Vestna«. 21251-1

TRGOVSKO PODJETJE v Ljubljani išče dobro strojeopisko. Ponudbe v oglasni odd. pod »Dobra strojeopiska«. 21266-1

PISARNIŠKO MOC z znanjem stenografije išče trg. podjetje v Ljubljani. Ponudbe pošljite na prelo. 21254-1

SPREJMEMO poslovođe in več čevljarjev za čevljarstvo delavnice. KZ Žužemberk. 21263-1

DOBRO POMOČNIKO (krojačice) za obleke sprejme salon »Moda«, Pržakova 15-I, Ljubljana. PRODRAM brezbitno registrirno blagajno »National«. KZ Žužemberk. 21232-4

DOBRO ZENSKO KOLO »Puche prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 21242-4

MLADO MOC z znanjem knjigovođstva sprejemamo takoj. Ponudbe pod »Ljubljana — Mikloščeva« v ogl. odd. 21258-4

KRALJICO PEČI in zložljiva vrata prodam. Prijatelj, Ciglerjeva 2. 21220-4

STAREJŠI MIREN STUDENT išče stanovanje v Ljubljani — gre tudi za sostanovalec. Plača v naravnih. — Ponudbe pod »Prekmurac« v ogl. odd. 21267-9

PREKLJUČJEM za neresničnega bese, ki sem jih govorila v tovarniški »Baterijskih Slavlci. Priberšek Ivana, Verovškova 7, Ljubljana. 21243-11

NAŠEL SEM avtomobilsko rezervno kolo na cesti Ljubljana — Sentvid. Dobi se: Križan Lado, Vižmarje 53-III. 21232-11

Z DETEKTORJEM lahko poslušate brez baterije in brez toka domače in tuje radjske postaje. Prvovrstni aparati so po 800, 1500 in 2500 din, za srednje in krate valove 3500 din. Zelo občutljivi magnetni zvočniki (Felschwinger) za detektorje in baterijske sprejemalnike po 2000 in 2500 din. Slušalke, 2000-ohmske, 1250 din, 4000-ohmske, po 2250 din. Rezervne žice za slušalke 160 din. »Perkins« sprejemljivi kondenzatorji (reakcijski) 250 — 500 cm 350—400 din. Obišje kristala s stalnim sprejemom 275—350 din. Banane 25 din. Radjski izvijač 30 din. Kristali »Kochlinor« 10—20 din. Tuljave za detektorje 100—150 din. — Uslužno dobavljamo tudi ostale radjske materialne posode. Pošiljamo tudi po pošti. »Dedektor« radio Beograd, Majke Jevrosime 2. 21161-11

Od blizu in daleč

V Metliki pripravljajo kmetijsko razstavo

V okviru letošnje proslave občinskega praznika Metlike, ki bo 25. novembra, pripravljajo kmetijske zadruge te obščne veliko kmetijsko razstavo. Ta bo od 29. do 31. novembra v prostorih kmetijske zadruge v Metliki. Na njej bodo sodelovale kmetijske zadruge Metlika, Gradac, Suhor in Radovica, razstavljale pa bodo poljska in vrtna semena ter pridelke, sveže, suho in konzervirano sadje, grozdje, vino in žganje, med, vosk, čebelarsko orodje, sir, maslo, zdravilna zelišča, domaća ročna dela, zaščitna sredstva za pridelavo rastlin, škodljivce, gozdna semena, in kmetijske stroje. (P)

Zaprti bodo prehod čez neolajneni most

Ob hlevi, ki jih ima obrat uprave državnih posestev v Vidnu ob Ščavnici v uporabi, se iz primarne gojnice jame izteka velika količina gnojnice. Tok te gnojnice se vije med stanovanjsko hišo in šolo, gre tik mesnice, trgovine in gostilne in se tam izteka v javni kamin. Drugi rokav pa teče v obcestnem jarku ob šolskem vodnjaku in ga ogroža z ekshibitvijo. Vsek dan gre preko tega gnojnice biala skor 500 otrok v šolo in prav nič manj ljudi v mesnico, trgovino in gostilno. To blato je tudi priljubljeno igrišče mladih otrok, ki jih je v Vidnu dovolj. Ali se uprava državnih posestev ne zaveda, da so s to gnojnico že okužili vodnjak pri stavbi bivše posojitnice in da se prav tako lahko okuži tudi šolski vodnjak? Občina je že večkrat opozorila upravo državnih posestev na ta nedostatek, toda doslej je vedno namerela na gluha ušesa, čeprav bi ga lahko odpravili z malen-

Gnojnica sredi vasi

Za hlevi, ki jih ima obrat uprave državnih posestev v Vidnu ob Ščavnici v uporabi, se iz primarne gojnice jame izteka velika količina gnojnice. Tok te gnojnice se vije med stanovanjsko hišo in šolo, gre tik mesnice, trgovine in gostilne in se tam izteka v javni kamin. Drugi rokav pa teče v obcestnem jarku ob šolskem vodnjaku in ga ogroža z ekshibitvijo. Vsek dan gre preko tega gnojnice biala skor 500 otrok v šolo in prav nič manj ljudi v mesnico, trgovino in gostilno. To blato je tudi priljubljeno igrišče mladih otrok, ki jih je v Vidnu dovolj. Ali se uprava državnih posestev ne zaveda, da so s to gnojnico že okužili vodnjak pri stavbi bivše posojitnice in da se prav tako lahko okuži tudi šolski vodnjak? Občina je že večkrat opozorila upravo državnih posestev na ta nedostatek, toda doslej je vedno namerela na gluha ušesa, čeprav bi ga lahko odpravili z malen-

košnimi stroški. Mislimo, da so tudi njihovi travniki in njive posebej gnojnice, ki jo je treba samopdeljati in dokončno likvidirati hleve na tem mestu, kamor že dolgo ne spadajo. Dokončno bo s tem spregovorila sanitarna inspekcija, ki si je zadevo ogledala. -obc.

Litiji boljše razsvetljavo

Čeprav je med Smartnim in Litijo vedno precej prometa, je krajša pot, ki vodi preko Dobrave, ponudila popolnoma temna. Zlasti zjutraj in zvečer je na tej cesti promet največji, zato bi bilo lepo, da bi ob njej uredili čimprej javno razsvetljavo. Pravilo, da občinski proračun za prihodnje leto že predvideva to delo, prizadeva občani, upajo, da točrat ne bo ostalo samo pri obljubah. Koristno bi bilo, če bi zboljšali razsvetljavo tudi v samih Litiji.

IZ VELIKIH LEŠČ

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora so sprejeli odlok o setnih in prodaji plemenenske živine. Odlok določa kazeno do 1000 din za tiste rešce plemenenske živine, ki to bodo prodali na domu, kajti ta živina se lahko prodaja samo ob določenih dnevih na rodovniških sejah. Sklenili so tudi, da bodo do 20. novembra sklicali na vsakem območju predstavnice, na katerih bodo razpravljali o komunalni in gospodarski dejavnosti ter volili odbornike za krajevalne odbore.

Kulturno - umetniško društvo "Priroč Trubar" v Velikih Leščah kaže v zadnjem času precejšnjo marljivost. Dramska sekcija se bo v kratkem predstavlja z dramo "Mladost pred sodiščem". Pravilo, da bo prireditev res kvalitetna. - (or)

Kulturno življenje na ruški gimnaziji

Na nižji gimnaziji v Rušah je med dijake zelo razširjeno kulturno življenje. Ob raznih praznikih in prireditvah nastopajo dijaki s glasbenimi in recitacijskimi točkami. Zdej pripravljajo pod vodstvom poštirvalne profesorice Mire Staničeve sprevolgo "Kresniček". Prve je bodo uprizorili konec tega meseca v Rušah, nato pa bodo gostovali še v Lovrencu na Pohorju. Lenart in drugi Znanen delež v kulturnem življenju ruških dijakov ima tudi glasbena šola. P.

IZ VOJNIKA

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Vojniku so razpravljali o mnogih perečih nalogah. Sklenili so, da bodo na seždeh krajevalnih odborov čimprej sklicali zbornice volivcev, na katerih bodo med drugim volili tudi krajevalne odbore. Da bi pospešili

kmetijsko proizvodnjo, so ustanovili poseben sklad za pospeševanje kmetijstva. Da bi obranili sadovnjake pred nadaljnjim propadanjem pa so izdali odredbo, ki določa, da morajo vsi sadjarji do 15. decembra obvezno očistiti vse sadna drevesa, do konca februarja pa izvesti zimsko škropljenje. Na seji so imenovali še nekatere komisije in razpravljali tudi o raznih drugih zadevah. I. P.

Ljudska tehnika na Kočevskem

Na razširjeni seji okrajnega odbora Ljudske tehnike v Kočevju so razpravljali o delu in problemih v posameznih društvih v okraju. Gralet so delo odbora v prihodnosti, ki ni letos neresar stori, čeprav ima za to vse pogoje. Sklenili so, da se mora v društva Ljudske tehnike vključevati predvsem mladina, ki ima veselje do dela. Nadalje so izvolili iniciativni odbor, ki bo vodil priprave za proslavo 10-letnice Ljudske tehnike v Kočevskem okraju. Razstava bo prihodnje leto. Zanj se bodo pripravila vsa društva v okraju. Najboljše bodo nagradili z nagradami in diplomami. - (or)

Nov most za mednarodni promet pri Čmureku

Na mostu čez Muro v Čmureku, na jugoslovansko-avstrijski meji, zaključujejo zadnja dela, da bi ga 23. novembra - na Dan republike - lahko izročili svojememu namenu. Mariborska "Metalna" je izdelala konstrukcijo in jo montirala, medtem ko je splošno gradbeno podjetje "Konstruktors" iz Maribora na to konstrukcijo položilo betonsko ploščo. Podjetje "Konstruktors" bo položilo še robnike in betonsko prevleko. Novi most bo služil mednarodni cestni promet obema državama in bo izpolnil vrzel, ki so jo prebivalci na obeh straneh Mure čutili pri normalnem odvijanju prometa. Stari most je okupator uničil pri svojem umiku iz Jugoslavije. K. M.

IZ LITJE

Te dni je Ljudska univerza v Litiji priredila prvo predavanje v letošnji sezoni v zadnjem času predavani je govoril o nekaterih zdravstvenih zadevah upravnik litijskega Zdravstvenega doma dr. Franc Lebinger. Dramatska sekcija DFD "Svoboda" pa se že nekaj časa pripravlja na novo gledališko sezono. Nastopila bo z dramo "Mladost pred sodiščem". Na zadnjem množičnem sestanku v Ribčah pri Kresnicah so vaščani predlagali, naj bi vsaj v zimskem času organizirali na njihovi osnovni šoli mlečno kuhinjo. Precej šolarjev zlasti iz sosednih naselij ima kar dolgo vsakodnevno pot do šole, zato bi topli malica zelo ugodno vplivala na njihovo zdravje. Ribčani so pripravili šolsko kuhinjo materialno podpreti. -k.

MARIBOR

SOBOTA, 12. NOVEMBRA: Dežurna lekarna: "Center", Gosposka ul. 12.

NARODNO GLEDALIŠČE:

Ob 19.30: Gotovac: "Ero z onega sveta". Izven. Gostuje tenorist reske opere Jusip Sutej.

RADIO

5-7.30 Prenos sporeda Radia Ljubljana - 7.30-7.40 Domača poročila in objave - 7.40-8 Slovenke narodne v priredbi: Cirila Fregija poje vokalni kvintet "Anton Neffat" - 11-23 Prenos sporeda Radia Ljubljana

Umetnostna galerija Razstava grafike trišesetga akad. slikarja Ljuzeta Spacala. Razstavljenih 80 monotipij, eno in večbarvnih tlesozov in linorezov. Razstava akad. slikarja prof. F. Maierja. Razstavljenih je 36 olj, 19 monotipij, 7 risb in 3 plasičke. Obe razstavi sta odprti vsak dan od 5 do 17 ure do 16. novembra. Ob nedeljah in praznikih je galerija v času razstav odprta od 9 do 12 ure. Lutkovno gledališče KUD "Jože Hermarko" Partizanska 6, bo priredilo v Tednu kulture v Mariboru program lutkovnih predstav. Predvoda vstopnice bo od dne 13. novembra vsak dan ob 19.30 ure v hišni pred dvorano ter v šolah. Preskrbite si jih pravočasno.

KINO

Ptuj: ameriški barvisti film "Poženi vojske".

Murska Sobota: brazilski film "Razbojnik".

Literarni večer mariborskih srednješolcev. Te dni je bil v kazalnih dvorani dobro obiskani literarni večer srednješolskega literarnega kluba. Nastopili so dijaki mariborskih srednjih šol. Jožeta Hudalca črtilo "Oče", je prebrala Milena Muhič, Poljski Branko je prebral nekaj refleksij, pesmi Toneta Jamnika impresivno delo "Nekje je pela violina" je prebrala Milena Muhič, nekaj pesmi Matije Plamna je prebrala Andrej Pekonja, Strmar je prebral črtilo "Lustje", Branka Senjorja, Klobasa Jože pa jebral ciklus svojih ljubzenskih pesmi. Na klavirju je zaigrala Lili Klobasa Rahmaninov Preludij in Chopinov valček, Miloš Vlahovič pa Lisztovo Ogrosso rapsodijo, medtem ko je Vida Bajčeva zaigrala delo Gershwinovo "Poletje". Bil je zelo pester in prijeten večer. Z istim sporedom bodo mladi mariborski literarni nastopili tudi v Celju.

Tople malice dobiva nad 100 otrok na I. in v gimnaziji v glavnem odmoru. Stari zelo radi prispevajo mesečno 120 din, saj se je toplo okrepilo za zdravje rasteče mladine. Letos lahko dobijo tople malice tudi višješolci. -k.

SPORT

ZADNJA MEDNARODNA NOGOMETNA TEKMA: FRANCIJA - JUGOSLAVIJA 1:1 (0:1)

V Parizu drugače ko na Dunaju

Strelca golov: Veselinović v 25. in Piantoni v 88. min.

PARIZ, 11. nov. Na velikem pariškem stadionu Colombes je bila popoldnevska mednarodna nogometna tekma med reprezentancama Francije in Jugoslavije. To je dvajseto srečanje najboljših moštev obeh držav, izmed katerih so do zdaj petkrat zmagali Jugoslovanci, štirikrat pa Francozi dve tekmi pa sta se končali neodločeno.

Za prireditev je bilo v Parizu izredno zanimanje. Stadion je bil razprodan do zadnjega prostora in računajo, da je bilo v njem več kot 60.000 gledalcev.

Moštvu sta nastopili v naslednjih postavah: JUGOSLAVIJA: Beara, Crnković, Zeković, Ljubenović, Horvat, Bošković, Rajkov, Milutinović, Vukas, Veselinović, Zebeč. FRANCIJA: Remetter, Louis, Marche, Penverne, Jonquet, Marcel, Paix, Glovački, Kopa, Piantoni, Ben Tifour.

Sodnik Italijan Orlandini z dvema stranskima sodnikoma iz Italije. Vreme je bilo izredno lepo in sončno.

Po odigranju državnih himn je v izmenjavah daril: te enominutnem molku v počastitev večerj umlega predsednika francoske nogometne federacije se je začela tekma, v kateri je žreb Francozom določil prostoro proti soncu. Jugoslovanci so začeli živahnije od francoskih, in so kar od kraja uvedli nekaj lepih akcij, ter prevzeli pobudo. Vukas je začel mešati vrste francoske obrambe s svojimi znanimi driblingi in prodori. Toda strelom ni bilo, čeprav je bilo znanje priložnosti dovolj. Prvi kot so imeli Jugoslovanci v 7. minuti. Rajkov je skočil kakor levi Remetter je bil na mestu. Kljub vidni premoči pa jugoslovanci igrali premalo učinkovito. Čeprav so bili tehnično odlični. Tudi v nadaljnjem poteku so Zebeč, Vukas in Milutinović neustavno imeli prvo besedo, vendar gola ni znal zadeti nobeden. Sele 25 minuta je pri-

nesla dolgo pričakovani golodok. Veselinović, ki se je pogajal proti francoskem golu, je padel po krivdi nasprotnikov. Milutinović je streljal protistrel čez obrambo, zid Francozov, toda Remetter je žogo odbil prekratko in v tem hipu je prišlo: Veselinović in gol usmeril v prazna vrata. Do konca tega polčasa se ni zgodilo nič več pomembnega.

Po odmoru se je slika na igrišču dolgo pričakovani golodok. Veselinović, ki se je pogajal proti francoskem golu, je padel po krivdi nasprotnikov. Milutinović je streljal protistrel čez obrambo, zid Francozov, toda Remetter je žogo odbil prekratko in v tem hipu je prišlo: Veselinović in gol usmeril v prazna vrata. Do konca tega polčasa se ni zgodilo nič več pomembnega.

Po odmoru se je slika na igrišču dolgo pričakovani golodok. Veselinović, ki se je pogajal proti francoskem golu, je padel po krivdi nasprotnikov. Milutinović je streljal protistrel čez obrambo, zid Francozov, toda Remetter je žogo odbil prekratko in v tem hipu je prišlo: Veselinović in gol usmeril v prazna vrata. Do konca tega polčasa se ni zgodilo nič več pomembnega.

ODRED - SEGESTA V DOMŽALAH

Nogometni klub Odred objavlja, da bo prvenstvena nogometna tekma 1. nogometne cone med Segesto iz Siska in Ljubljanskim Odredom odigrana jutri ob 14.30 uri na igrišču NK Domžal v Domžalah. Vstopnina za tekmo je 60 oziroma za dijake in vojske 30 din.

Ljubljanski "Putnik" bo organiziral za prevoz gledalcev v Domžale izlet z avtobusi. Vožnja stane v obeh smeri 150 dinarjev. Prijave sprejema poslovnica "Putnika" kjer so na voljo tudi vse potrebne informacije. Vstopnice so že vnaprej na prodaj.

Predsednik CIO in njegova poslanica v Cortino

Predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Avery Brundage je postal prirediteljskemu odboru VII. zimskih olimpijskih iger daljšo poslanico, v kateri jih opozarja na strogo izvajanje olimpijske ideje, ki naj še enkrat potrdi čisto amaterski značaj teleževencev na tej športni manifestaciji. Med drugim pravi v njej, da je udeležba na teh igrah omejena izključno samo na čiste amaterje. Prijavne obrazce morajo podpisati vsi tekmovalci sam, ki morajo na njih izrecno izjaviti, da so res amaterji in se podrejajo vsem pogojem, ki jih glede tega določa mednarodni olimpijski odbor. Obrazce morajo hkrati potrditi tudi nacionalne športne zveze, s čimer jamčijo, kolikor je njim znano, za pravilnost atletov izjave. Prav tako morajo te obrazce obenem potrditi tudi nacionalni olimpijski odbori.

Brundage pravi v svojem pismu dalje, da se je pretekla leta izkazalo, da so se udeleževali olimpijskih iger tudi neamaterji. Če se je to zgodilo, je to znamenje, da so nacionalni olimpijski odbori sodelovali pri izbiri in izločitvi res amaterji, ker bi sicer ne bili pripuščeni na tekmovalca. Zaradi tega opozarja predsednik CIO prireditelje letošnje zimske olimpijade, naj bodo pri vidanju obrazcev skrajno previdni. Prav tako priporoča tudi olimpijskim odborom, naj strogo preverijo položaje vsakega posameznega tekmovalca in izločijo iz ekipe ne samo tiste, ki niso amaterji, marveč tudi tiste, ki bi kakor koli poskušali izkoristiti to priložnost za nastop med pravimi amaterji. Da se ne pozabi, kakšna je opredelitev pravega amaterja, jo predsednik ob zaključku pisma ponavlja še enkrat: "Amater je tisti, ki goli in je vedno goliš šport samo v zadovoljstvo in zaradi telesne, duševne in splošne krepitve, ki izvira iz njegovega veselja in veselja za igro. Članice in mladince iz sevrnega območja Ljubljane, Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

PRIPRAVE LJUBLJANSKIH SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

šču nekoliko spreminila v škodo gostov. Beara je moral nekakrat odločno izenačiti Marcel je postajala vse živahnija. Francozi so opravljali svoje delo že kot enakovredni nasprotniki. Tudi glede fizične kondicije so bili vidno boljši, posebno Milutinović je kazal znake utrjenosti. Jugoslovanska obramba je imela mnogo več opraviti kakor pred odmorom, Kopa in Piantoni sta bila večkrat nevarno pri zgl. Tudi Jugoslovanci so zvedeli zdej, pa zdej kakšno akcijo, toda Remetter ni bil nič slabši od Beara. V 75. minuti mora Veselinović zaradi poškodbe zapustiti igrišče in se vrne po nekaj minutah. Dve minuti pred koncem pride do dolgo pričakovane izenačenja. Marcel je z grene streljal na jugoslovanski gol. Beara je žogo ujel v desnem oklu na tleh. Piantoni je skočil proti niemu, ujel izpuščeno žogo iz Bearin rok in jo nalahno poslal v mrežo. Jugoslovanci so razklimali foul, sodnik pa je priznal zgotied.

Tako Francozi tudi v današnji tekmi niso bili poraženi.

Tako Francozi tudi v današnji tekmi niso bili poraženi.

Tako Francozi tudi v današnji tekmi niso bili poraženi.

ODRED - SEGESTA V DOMŽALAH

Nogometni klub Odred objavlja, da bo prvenstvena nogometna tekma 1. nogometne cone med Segesto iz Siska in Ljubljanskim Odredom odigrana jutri ob 14.30 uri na igrišču NK Domžal v Domžalah. Vstopnina za tekmo je 60 oziroma za dijake in vojske 30 din.

Ljubljanski "Putnik" bo organiziral za prevoz gledalcev v Domžale izlet z avtobusi. Vožnja stane v obeh smeri 150 dinarjev. Prijave sprejema poslovnica "Putnika" kjer so na voljo tudi vse potrebne informacije. Vstopnice so že vnaprej na prodaj.

Predsednik CIO in njegova poslanica v Cortino

Predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Avery Brundage je postal prirediteljskemu odboru VII. zimskih olimpijskih iger daljšo poslanico, v kateri jih opozarja na strogo izvajanje olimpijske ideje, ki naj še enkrat potrdi čisto amaterski značaj teleževencev na tej športni manifestaciji. Med drugim pravi v njej, da je udeležba na teh igrah omejena izključno samo na čiste amaterje. Prijavne obrazce morajo podpisati vsi tekmovalci sam, ki morajo na njih izrecno izjaviti, da so res amaterji in se podrejajo vsem pogojem, ki jih glede tega določa mednarodni olimpijski odbor. Obrazce morajo hkrati potrditi tudi nacionalne športne zveze, s čimer jamčijo, kolikor je njim znano, za pravilnost atletov izjave. Prav tako morajo te obrazce obenem potrditi tudi nacionalni olimpijski odbori.

PRIPRAVE LJUBLJANSKIH SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

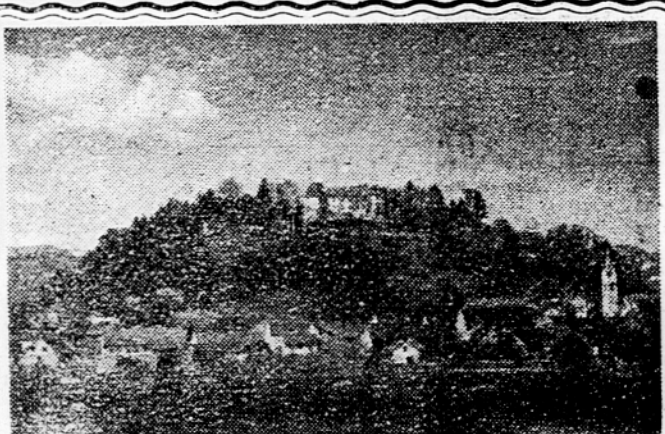
Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

SMUČARJEV

Smučarski klub Enotnost prireditelj v nedeljo 13. t. m. na igrišču v Vikribah pod Smarno goro klubsk mnogoboj (teki in skoki v višino in daljavo) združen s smučarskim godnim tekonom za državo in mladince iz sevrnega območja Ljubljane. Tekmovalci v godnem teku pa je hkrati obvezno tudi za ostale klubske tekake in tekačice. Zbor tekmovalcev in funkcionarjev ter tehni. sodelavcev je na igrišču v Vikribah ob 9.30 uri.

Občinski ljudski odbor
Občinski odbor SZDL in
Občinski komite ZKS
Sevnica

čestitajo vsem svojim občanom k prazniku občine Sevnica, 12. novembru 1955!

Za Vaša stanovanja, pisarne, itd. izdeluje prvovrstno notranjo opremo
MIZARSKO PRODUKTIVNA ZADRUGA
SEVNICA
KOLEKTIV ČESTITA K PRAZNIKU OBČINE SEVNICA!

GOSTINSKO PODJETJE - SEVNICA

s svojimi obrati:

- KOLODVORSKA RESTAVRACIJA
- GOSTILNA »PRI LOVCU«
- GOSTILNA »PRI POŠTI«
- GOSTILNA »POD GRADOM« in
- BIFE V SMARJU

nudi domačinom in potujočim ljudem vso prehrano, prenočišča, vina odličnih sort in prijetno razvedrilo!

Kolektiv iskreno čestita o. gostom k občinskemu prazniku občine Sevnica ter se jim priporoča za obisk.

DELOVNI KOLEKTIV

Lesno industrijskega podjetja Sevnica

ČESTITA VSEM PREBIVALSTVU OBČINE SEVNICA K OBČINSKEMU PRAZNIKU TER ZELI SE NADALJNJIH USPEHOV V GOSPODARSTVIU!

K PRAZNIKU OBČINE SEVNICA čestita **MESNICA - SEVNICA** vsem občanom ter se jim priporoča!

Čast pred sodiščem

(Nadaljevanje in konec)

PRAVDARSKA TRAST

Podrobnejši pregled strank v teh tožbah nam pokaže, da gre med njimi za vrsto pojavov, ki jih ne moremo označiti drugače kot pravdarsko strast. V nekem primeru je bilo med istima strankama v enem letu kar 7 tožb zaradi žalitve časti, razen tega pa sta se obe stranki zagovarjali še trikrat zaradi lahkih telesnih poškodb in poškodovanja tujih stvari. Obe stranki sta naravnost čakali, da prideta z nasprotnikom v prepri in da bo drugi obsojen za žalitve, ki jih bo v prepriju izrekel. V nekem primeru je soeda obtožila svojega sestanovaleca celo tega, da je zvečer, ko je šel po hodniku, »žaliljo pokasiljeval«, dasi se je kasneje ugotovilo, da je sestanovalec že več let bolan na pljučih, kar je vedela tudi zasebna tožilka. Sodniki po vsej republiki lahko povedo, da žive v vsakem okraju ljudje, ki so na sodišču vsaj dvakrat mesečno, zdej kot to-

	Poklic tožiteljev	obdolžencev
delavci	125	168
kmetje	87	95
obrtniki	31	25
gospodinjje	216	206
ostali	41	40
Skupaj	500	534

Razen tega, da so navedeni podatki tudi delen dokaz k gor-njim trditvam, ne moremo mirno mimo dejstva, da so v obeh kategorijah žene tako številno zastopane. Gospodinjje predstavljajo med tožili in obdolženci kar 38%. Če upoštevamo,

da so tudi v ostalih poklicih zastopane žene med udeleženci tožb z več kot 40%, pomeni potem, da predstavljajo žene nad 62% vseh strank v zasebnih tožbah.

Drugi, nič man